

Gmina i Miasto Bisztynek

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019

Olsztyn, październik 2012 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
1.1. Cel i zakres opracowania	4
1.2. Metody zastosowane przy opracowaniu prognozy	5
2. Podstawowe informacje o POŚ dla Gminy i Miasta Bisztynek	6
2.1. Zawartość POŚ dla Gminy i Miasta Bisztynek.....	6
2.2. Główne cele POŚ dla Gminy i Miasta Bisztynek	7
2.3. Zadania do realizacji	9
2.4. Powiązania z innymi dokumentami	13
2.4.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym wraz ze sposobem ich uwzględnienia w „Programie...”	13
2.4.2. Powiązania z dokumentami szczebla krajowego.....	14
2.4.3. Powiązania z dokumentami szczebla wojewódzkiego	18
2.4.3.1 Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018 ..	18
2.4.3.2 Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016.....	21
2.4.3.3 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko- mazurskiego do roku 2020	21
2.4.4. Powiązania z dokumentami szczebla powiatowego	22
2.4.4.1 „Program ochrony środowiska dla powiatu bartoszyckiego na lata 2012- 2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019”	22
2.4.4.2 „Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu bartoszyckiego”	24
3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji „Programu...”	25
3.1. Krótka ocena poszczególnych komponentów środowiska, w tym na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem	25
3.1.1. Skrócona charakterystyka Gminy i Miasta Bisztynek.....	25
3.1.2. Krajobraz i rzeźba terenu.....	26
3.1.3. Klimat	26
3.1.4. Przyroda i różnorodność biologiczna	26
3.1.5. Lasy	28
3.1.6. Wody	29
3.1.6.1 Wody podziemne	29
3.1.6.2 Wody powierzchniowe.....	30
3.1.7. Powierzchnia ziemi.....	35
3.1.8. Zasoby naturalne.....	38
3.1.9. Powietrze	38
3.1.10. Hałas i pola elektromagnetyczne	39
3.1.11. Substancje chemiczne w środowisku	40
3.1.12. Zabytki i dobra materialne.....	40
3.1.13. Stan sanitarno-higieniczny gminy	41
3.1.14. Inwestycje/obiekty mogące znacząco oddziaływać na środowisko	41
3.2. Główne problemy ochrony środowiska na terenie Gminy i Miasta Bisztynek	45
3.2.1. Problemy ochrony środowiska	45

3.2.2.	Środowiskowe zagrożenia stanu sanitarno-higienicznego i zdrowia mieszkańców gminy	47
3.3.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów objętych ochroną	48
3.3.1.	Parki Krajobrazowe	48
3.3.2.	Obszary Chronionego Krajobrazu	48
3.3.3.	Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe	49
3.3.4.	Rezerwaty przyrody.....	50
3.3.5.	Użytki ekologiczne	50
3.3.6.	Pozostałe formy ochrony przyrody.....	50
3.4.	Przewidywane znaczące oddziaływania programu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000	51
3.5.	Przewidywane oddziaływanie programu (w tym znaczące) na poszczególne komponenty środowiska	53
3.6.	Oddziaływanie na zabytki.....	74
3.7.	Oddziaływanie na dobra materialne.....	74
3.8.	Wpływ realizacji „Programu...” na stan sanitarno- higieniczny gminy i zdrowie ludzi	75
3.9.	Skutki dla środowiska w przypadku zaniechania realizacji programu	76
4.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko	77
5.	Rozwiązania alternatywne	78
6.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	78
7.	Informacje o przewidywanych metodach analizy skutków realizacji postanowień projektu „Programu...” oraz częstotliwości jej przeprowadzania	79
7.1.	Dostęp do informacji i udział społeczeństwa.....	79
7.2.	Struktura organizacyjna w zakresie realizacji programu ochrony środowiska.....	79
7.3.	Procedury kontroli	80
7.4.	Wskaźniki realizacji programu	80
7.5.	Procedury weryfikacji programu	81
8.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	82

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel i zakres opracowania

Podstawą opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Program ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” (zwanego dalej „Programem...”), jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Zapisy art. 46 ustawy zobowiązują organy opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów.

Nadrzędnym celem niniejszej prognozy jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie może wywołać wdrożenie „Programu...”, jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. Prognoza będzie stanowić wsparcie procesu decyzyjnego w trakcie realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska, przewidzianych do realizacji w „Programie...”.

Ponadto, niniejsza prognoza ma za zadanie ocenić stopień i sposób uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska we wszystkich częściach „Programu...” oraz zidentyfikować potencjalne skutki środowiskowe wdrażania zadań „Programu...”.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oraz uzgodnieniami, których organ opracowujący „Program...” dokonał z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie i Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, niniejsza prognoza:

1. Zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach „Programu...” oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień „Programu...” oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2. Określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji „Programu...”,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji „Programu...”, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu „Programu...”, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
3. Przedstawia:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji „Programu...”, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg „Programu...” oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.2. Metody zastosowane przy opracowaniu prognozy

Prognoza oddziaływania projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek” została sporządzona zgodnie z wymaganiami dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Przy opracowaniu niniejszej prognozy kierowano się również zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Do opracowania prognozy wykorzystano także informacje uzyskane w: Urzędzie Miejskim w Bisztyнку i Starostwie Powiatowym w Bartoszycach, jak i wizje lokalne i analizy przeprowadzone bezpośrednio w terenie. Ponadto, do opracowania prognozy wykorzystano dostępne dane literaturowe.

Metodą zastosowaną przy sporządzaniu prognozy była ocena realizacji celów oparta na analizie zgodności treści „Programu...” z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych i krajowych dokumentach oraz przepisach. Dodatkowo w opracowywaniu Prognozy odnoszono się do uzgodnień dokonanych z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz opinii sanitarnej wydanej przez Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE O POŚ DLA GMINY I MIASTA BISZTYNEK

2.1. Zawartość POŚ dla Gminy i Miasta Bisztynek

Projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” (zwanego dalej „Programem...”) zawiera w szczególności:

- charakterystykę gminy oraz obecnego stanu środowiska w gminie (zasobów, jakości, działań systemowych),
- opis narzędzi i instrumentów realizacji programu wraz z opisem uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.
- cele ekologiczne;
- priorytety ekologiczne;
- poziomy celów długoterminowych;
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
- opis metod kontroli wdrażania programu.

W części zasadniczej „Programu...” – zgodnie z „Wytycznymi sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym” – zawarto następujące rozdziały:

- Narzędzia i instrumenty realizacji programu (wzmocnienie instytucjonalne, ramy prawa – w zakresie prawa lokalnego i decyzji organów samorządowych, planowanie przestrzenne, powiązania formalne i merytoryczne z analogicznym programem niższego i wyższego szczebla administracyjnego, mechanizmy finansowania ochrony środowiska, dostęp do informacji i udział społeczeństwa, współpraca przygraniczna);
- Kierunki działań systemowych (uwzględnianie zasad ochrony środowiska w dokumentach strategicznych, aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskowe, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska, aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym);
- Ochrona zasobów naturalnych (ochrona przyrody, w tym różnorodności biologicznej, ochrona zasobów leśnych, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ochrona powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi);
- Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona wód przed zanieczyszczeniem, gospodarka odpadami, ochrona przed hałasem i polami elektromagnetycznymi, gospodarka substancjami chemicznymi);
- Harmonogram realizacji i nakłady na realizację programu (terminy realizacji, wielkość nakładów i źródła finansowania, jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie);
- Kontrola realizacji programu (procedury kontroli, mierniki realizacji programu, procedury weryfikacji programu).

2.2. Główne cele POŚ dla Gminy i Miasta Bisztynek

Nadrzędny cel programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek wyznaczono w oparciu o diagnozę stanu środowiska na terenie gminy, z uwzględnieniem wszystkich planów i strategii wyższego szczebla oraz szczebla gminnego.

Nadrzędnym celem programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek jest:

SKUTECZNA OCHRONA ZASOBÓW I DOBRA JAKOŚĆ ŚRODOWISKA W GMINIE I MIEŚCIE BISZTYNEK

W „Programie...” wyodrębniono trzy priorytety:

- I Działania systemowe.
- II Ochrona zasobów naturalnych
- III Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Cele główne i szczegółowe oraz kierunki działań dla poszczególnych priorytetów są następujące:

Priorytet	Cel główny	Cele szczegółowe i kierunki działań
Działania systemowe	I. Uwzględnianie zagadnień ochrony środowiska we wszystkich aspektach funkcjonowania społeczeństwa, administracji i gospodarki	Dokumenty strategiczne zgodne z zasadami ochrony środowiska I.1. Uwzględnianie zasad ochrony środowiska w dokumentach strategicznych.
		Efektywna współpraca między gminami dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska. I.2. Rozwój współpracy między gminami dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska.
		Świadomi ekologicznie konsumenci, rynek przyjazny środowisku. I.3. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, rozwój proekologicznej produkcji towarów oraz świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego.
		Dobrze rozwinięty system zarządzania środowiskowego I.4. Rozwój systemu ekozarządzania - stymulowanie przystępowania przedsiębiorstw i instytucji do systemów zarządzania środowiskowego.
		Aktywny udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska I.5. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska
		Maksymalne ograniczenie szkód w środowisku I.6. Wzrost odpowiedzialności za szkody w środowisku
		Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami ochrony środowiska I.7. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego
		Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa I.8. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa I.8.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. I.8.2. Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez jednostki organizacyjne samorządu oraz ekologiczne organizacje pozarządowe. I.8.3. Opracowanie i realizacja lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców. I.8.4. Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych i izb edukacyjnych.

Ochrona zasobów naturalnych	II. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych	<p>Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu II.1.1. Rozwój form ochrony przyrody II.1.2. Zapewnienie integralności przyrodniczej regionu II.1.3. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym II.1.4. Ograniczanie negatywnego wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na przyrodę, mieszkańców, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz obiekty zabytkowe.</p> <p>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów II.2. Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej II.2.1. Okresowe rewizje planów urządzania lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych, kształtowania właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów. II.2.2. Uzupełnianie i aktualizacja planów urządzania lasów niebędących w zarządzie Lasów Państwowych. II.2.3. Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasu oraz programów ochrony przyrody nadleśnictw</p> <p>Ochrona zasobów wód II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody. II.3.1. Ochrona przed deficytem wody II.3.2. Ochrona przed powodzią II.3.3. Ochrona zasobów wód podziemnych</p> <p>Dobra jakość gleb II.4. Ochrona powierzchni ziemi.</p> <p>Ochrona zasobów geologicznych II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi</p> <p>Ochrona klimatu II.6. Działania związane z ochroną klimatu</p> <p>Racjonalne gospodarowanie zasobami energetycznymi II.7. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi</p>
Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	III. Wysoka jakość wszystkich komponentów środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego	<p>Bezpieczne, niezagrażające zdrowiu środowisko III.1. Ograniczanie środowiskowych zagrożeń dla zdrowia i życia. III.1.1. Analizowanie sytuacji dotyczącej stanu zaopatrzenia ludności w wodę do picia o dobrej jakości oraz, w miarę potrzeb, inicjowanie działań naprawczych.</p> <p>Dobra jakość powietrza III.2. Poprawa jakości powietrza III.2.1. Redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii. III.2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu. III.2.3. Opracowanie gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Dobra jakość wód III.3. Poprawa jakości wód.</p>

	Efektywna gospodarka odpadami III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami
	Utrzymanie niskiego oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych III.5. Ograniczenie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych III.5.1. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> . III.5.2. Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartość dopuszczalną i realizacja przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu. III.5.3. Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych. III.5.4. Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego. III.5.5. Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych. III.5.6. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo. III.5.7. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych.
	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem substancji chemicznych III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku

2.3. Zadania do realizacji

Poniżej przedstawiono zadania przewidziane do realizacji w latach 2012-2015:

- I.1.1. Opracowywanie prognoz oddziaływania na środowisko dla wszystkich dokumentów o charakterze strategicznym i zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie OOS.
- I.1.2. Działania edukacyjne dotyczące udziału społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.
- I.2.1. Uczestnictwo w inicjatywach związanych z międzygminną współpracą w zakresie zagadnień objętych Programem Ochrony Środowiska.
- I.3.1. Uwzględnianie zasad systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego organizowanych przez wszystkie instytucje korzystające ze środków publicznych.
- I.3.2. Prowadzenie działań edukacyjnych kształtujących zrównoważone wzorce konsumpcji.
- I.4.1. Działania edukacyjne dotyczące upowszechniania wśród społeczeństwa logo EMAS i normy ISO 14001, a także logo CP jako znaków jakości środowiskowej firmy będącej wytwórcą danego wyrobu lub świadczącej określoną usługę.
- I.5.1. Doskonalenie systemu udostępniania społeczeństwu informacji o środowisku i jego ochronie przez organy administracji samorządowej.
- I.5.2. Wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska.
- I.5.3. Zapewnienie udziału pozarządowych organizacji ekologicznych we wszystkich gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska.
- I.5.4. Rozwój współpracy z mediami w zakresie upowszechniania informacji o środowisku i jego ochronie.
- I.6.1. Uczestnictwo w szkoleniach na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku.
- I.7.1. Uwzględnienie w studiach oraz planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska, gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wynikających z opracowań

- ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko (wraz z poprawą jakości tych dokumentów).
- I.7.2. Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie walorów przyrodniczych, jakości powietrza i wód oraz zagrożenia hałasem.
  - I.8.1.1. Podejmowanie akcji i działań na rzecz aktywnej ochrony środowiska w gminie oraz upowszechnianie informacji o jego walorach przyrodniczych i kulturowych.
  - I.8.1.2. Prowadzenie zajęć terenowych, „zielonych lekcji”, wykładów, prelekcji, prezentacji multimedialnych, pokazów filmów dla różnych grup odbiorców.
  - I.8.1.3. Organizowanie konkursów, wystaw, akcji, kampanii i festynów ekologicznych.
  - I.8.1.4. Popularyzacja wiedzy o środowisku i jego ochronie przez media, publikacje i Internet.
  - I.8.1.5. Propagowanie sprzyjających ochronie środowiska zachowań konsumenckich.
  - I.8.1.6. Promocja proekologicznych form gospodarowania, eko- i agroturystyki, zdrowej żywności i zdrowego trybu życia.
  - I.8.2.1. Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności edukacyjnej prowadzonej jednostki organizacyjnej samorządu oraz ekologiczne organizacje pozarządowe.
  - I.8.3.1. Prowadzenie lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców.
  - I.8.4.1. Budowa infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, izb edukacyjnych.
  - II.1.1.1. Utrzymanie form ochrony przyrody w gminie, w tym istniejących rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.
  - II.1.1.2. Powiększanie i powoływanie nowych form ochrony przyrody
  - II.1.2.1. Wyznaczenie, utrzymanie i właściwe zagospodarowanie lądowych korytarzy ekologicznych, łączących obszary o charakterze węzłowym.
  - II.1.2.2. Budowa przejść dla zwierząt na trasach komunikacyjnych.
  - II.1.2.3. Zapewnienie ciągłości morfologicznej rzek, ze szczególnym uwzględnieniem tras migracji ryb.
  - II.1.2.4. Zapewnienie ochrony i renaturalizacja zbiorowisk roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe.
  - II.1.3.1. Promocja i realizacja programów rolnośrodowiskowych, wdrażanie na obszarach cennych przyrodniczo proekologicznych form gospodarowania.
  - II.1.3.2. Wspieranie gospodarowania na ekstensywnie użytkowanych łąkach i pastwiskach.
  - II.1.3.3. Powstrzymywanie sukcesji i ograniczanie zalesień na obszarach nieleśnych o wysokiej wartości przyrodniczej.
  - II.1.3.4. Zachowanie i odtwarzanie śródpolnych remiz, zadrzewień, zakrzaceń i małych zbiorników wodnych.
  - II.1.3.5. Utrzymanie i tworzenie różnych form zadrzewień nierozzerwalnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego.
  - II.1.4.1. Zachowanie, powiększanie i pielęgnacja terenów zielonych na obszarze zurbanizowanym, jako obszarów rekreacji i ostoi przyrodniczych.
  - II.1.5.1. Przeprowadzanie wieloaspektowej analizy potencjalnych oddziaływań i określanie warunków lokalizacji nowych inwestycji.
  - II.2.1.1. Przeprowadzanie rewizji planów urządzania lasów.

- II.2.2.1. Przeprowadzanie uzupełniania i aktualizacji planów urządzania lasów niebędących w zarządzie LP.
- II.2.3.1. Zadania wynikające z planów urządzania lasu oraz programów ochrony przyrody nadleśnictw.
- II.3.1.1. Realizacja projektów mających na celu zapewnienie odpowiedniej ilości zasobów wodnych na potrzeby ludności i gospodarki.
- II.3.1.2. Utrzymanie i modernizacja systemów melioracyjnych, w tym urządzeń piętrzących wodę, umożliwiających sterowanie odpływem i zmniejszenie nierównomierności przepływu cieków.
- II.3.1.3. Poprawa zdolności retencyjnych poprzez ochronę retencji naturalnej, budowę zbiorników retencyjnych raz instalowanie urządzeń regulujących odpływ wód.
- II.3.1.4. Utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracji szczegółowych.
- II.3.1.5. Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody.
- II.3.2.1. Ustanowienie obszarów ochrony słabo izolowanych zbiorników wód podziemnych i stref ochrony ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie.
- II.3.2.2. Likwidacja nieczynnych ujęć wody.
- II.4.1. Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej oraz doskonalenie doradztwa rolniczego.
- II.4.2. Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych.
- II.4.3. Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom.
- II.4.4. Budowa urządzeń ograniczających erozję wodną.
- II.4.5. Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb hydrogenicznym.
- II.4.6. Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności.
- II.4.7. Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego.
- II.4.8. Stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem.
- II.5.1. Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT.
- II.5.2. Uzupełnienie rozpoznania zasobów kopaliny w gminie.
- II.5.3. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody.
- II.5.4. Ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych.
- II.5.5. Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopaliny.
- II.6.1. Wycyfywanie z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową.
- II.6.2. Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej.
- II.6.3. Zwiększanie efektywności energetycznej gospodarki i ograniczanie zapotrzebowania na energię.
- II.6.4. Prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający przyrost zasobności drzewostanów (kumulację dwutlenku węgla).
- II.7.1. Sporządzenie przez gminę projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
- III.1.1.1. Monitorowanie i analiza stanu i jakości zaopatrzenia ludności w wodę do picia oraz inicjowanie działań naprawczych.
- III.2.1.1. Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowa sieci ciepłowniczej.
- III.2.1.2. Zamiana kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne.
- III.2.1.3. Instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowa nowoczesnych sieci ciepłowniczych.

- III.2.1.4. Instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza.
- III.2.1.5. Rozbudowa sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej).
- III.2.1.6. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).
- III.2.2.1. Modernizacja taboru samochodowego i promocja korzystania z publicznych środków transportu.
- III.2.2.2. Poprawa jakości dróg i organizacji ruchu kołowego.
- III.2.3.1. Przyjęcie gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- III.3.1. Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych.
- III.3.2. Osiąganie wymaganych prawem norm jakości ścieków oczyszczonych.
- III.3.3. Budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociągowanych, położonych na obszarach zlewni pojeziernych oraz skupiskach zabudowy rekreacyjnej zlokalizowanej nad jeziorami.
- III.3.4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, na których budowa kanalizacji sanitarnej jest nieuzasadniona ekonomicznie.
- III.3.5. Wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych.
- III.3.6. Uruchomienie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodnośrodowiskowym kraju.
- III.3.7. Wyposażenie zakładów sektora rolno-spożywczego w wysokosprawne oczyszczalnie ścieków.
- III.3.8. Wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojnicę i płyty obornikowe, stosowanie zasad dobrej praktyki rolniczej.
- III.3.9. Utrzymywanie trwałej pokrywy roślinnej i ograniczanie zabudowy strefy brzegowej wód.
- III.4.1. Zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez rozwój czystych technologii, zmniejszenie materiałochłonności produkcji, zmniejszanie masy opakowań, wydłużenie okresów życia produktów itp.
- III.4.2. Zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska poprzez doskonalenie systemu preselekcji (objęcie wszystkich wytwórców odpadów komunalnych na terenie gminy systemem selektywnego odbioru odpadów), sortowania i odzysku odpadów komunalnych.
- III.4.3. Zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska.
- III.4.4. Rekultywacja składowisk odpadów.
- III.4.5. Eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów.
- III.4.6. Utrzymanie i rozwój sprawnego systemu zbierania wraków samochodów i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- III.4.7. Prowadzenie edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawania odpadów, właściwe postępowanie z odpadami, prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.

- III.4.8. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- III.5.1.1. Właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej w dokumentach planistycznych.
- III.5.2.1. Realizacja projektów technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu.
- III.5.3.1. Tworzenie stref wolnych od transportu.
- III.5.3.2. Ograniczenie prędkości ruchu.
- III.5.3.3. Tworzenie pasów zadrzewień.
- III.5.3.4. Budowa ekranów akustycznych.
- III.5.4.1. Budowa obwodnic.
- III.5.4.2. Poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg.
- III.5.4.3. Zapewnienie płynności ruchu.
- III.5.5.1. Instalowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych.
- III.5.5.2. Wymiana na urządzenia o mniejszej emisji hałasu.
- III.5.6.1. Rozpoznanie i wprowadzenie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo.
- III.5.7.1. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych.
- III.6.1. Kontynuacja realizacji programu usuwania azbestu.
- III.6.2. Działania edukacyjne dotyczące odpowiedzialnego stosowania chemikaliów i postępowania z ich odpadami oraz propagowanie stosowania produktów z substancji ulegających biodegradacji.

2.4. Powiązania z innymi dokumentami

2.4.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym wraz ze sposobem ich uwzględnienia w „Programie...”

„Program...” w pełni respektuje zasady polityki ekologicznej szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, w szczególności cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego, takie jak:

- **zasada zrównoważonego rozwoju** opisana w odnowionej strategii Unii Europejskiej dotyczącej trwałego rozwoju;
- **zasada przezorności;**
- **zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego;**
- **zasada uspołecznienia** realizowana poprzez stworzenie instytucjonalnych, prawnych i materialnych warunków do udziału obywateli, grup społecznych i organizacji pozarządowych w procesie kształtowania modelu zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym rozwoju edukacji ekologicznej, rozbudzaniu świadomości i wrażliwości ekologicznej oraz kształtowaniu nowej etyki zachowań wobec środowiska;
- **zasada „zanieczyszczający płaci”** odnosząca się do odpowiedzialności za skutki zanieczyszczenia i stwarzania innych zagrożeń, w „Programie...” zakłada się, że odpowiedzialność tę powinny ponosić wszystkie jednostki korzystające ze środowiska – również konsumenci, zwłaszcza, gdy mają możliwość wyboru mniej zagrażających środowisku dóbr konsumpcyjnych;
- **zasada prewencji** stanowiąca, że przeciwdziałanie negatywnym skutkom dla środowiska powinno być podejmowane już na etapie planowania i realizacji przedsięwzięć. Zasada ta realizowana jest poprzez:

- zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT),
  - recykling, czyli zamykanie obiegu materiałów i surowców, odzysk energii, wody i surowców ze ścieków i odpadów oraz gospodarcze wykorzystanie odpadów zamiast ich składowania,
  - zintegrowane podejście do ograniczania i likwidacji zanieczyszczeń i zagrożeń zgodnie z zaleceniami Dyrektywy Rady 96/61/WE w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli (tzw. dyrektywa IPPC),
  - wprowadzanie prośrodowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnosiwiatowymi i europejskimi wymogami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000 i EMAS, programach czystszej produkcji, Responsible Care.
- **zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej** odnosząca się do wyboru planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych ochrony środowiska, a następnie do oceny osiągniętych wyników, oznaczająca potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu.

Zasady te były ściśle respektowane przy planowaniu kierunków działań i poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w „Programie...”.

2.4.2. Powiązania z dokumentami szczebla krajowego

W celu osiągnięcia spójności „Programu...” z polityką ekologiczną państwa polskiego, przy wytyczaniu celów oraz planowaniu zadań programu przede wszystkim uwzględniono podstawowy dokument szczebla krajowego: „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia dokumentu.

„Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, będąca średniookresowym programem działań na rzecz środowiska, stanowi aktualizację i uszczegółowienie „II Polityki ekologicznej państwa”. Dokument ten wyznacza priorytety polityki ekologicznej Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016. Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Do najważniejszych wyzwań zalicza:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochronę różnorodności biologicznej.

Obszarami priorytetowymi w dziedzinie działań systemowych, ważnymi z punktu widzenia samorządów lokalnych, są:

1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych, w szczególności poddawanie wszystkich dokumentów strategicznych strategicznym ocenom oddziaływania na środowisko,
2. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, szczególnie w obszarze zastosowanie systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.
3. Rozpowszechnianie systemu zarządzania środowiskowego (SZŚ).

4. Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska.
5. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym – uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony środowiska i ochrony przyrody.

Niezmiernie ważna jest **ochrona zasobów naturalnych** dostępnych w Polsce, w szczególności:

1. Ochrona przyrody, w tym różnorodności biologicznej.
2. Ochrona zasobów leśnych.
3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi.
4. Ochrona powierzchni ziemi – szczególnie gleb przed erozją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych przyrodniczo.
5. Racjonalne gospodarowanie bogactwami mineralnymi oraz zasobami wód podziemnych, w tym ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed nadmierną i nieuzasadnioną ich eksploatacją oraz przed zanieczyszczeniem z powierzchni terenu.

Kolejnym obszarem jest **poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego**, w tym:

1. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu.
2. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem.
3. Gospodarka odpadami.
4. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym.
5. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym.
6. Gospodarka substancjami chemicznymi.

„Program...” wykorzystuje w trojaki sposób cele i zadania ujęte w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2009-2012, z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016”:

1. jako punkt wyjścia do uszczegółowienia zadań szczebla gminnego, z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb gminy,
2. jako analogię do sformułowania niektórych celów i wskaźników,
3. jako inspirację do sformułowania celów i zadań w programie gminnym.

Ponadto, przy sporządzaniu projektu „Programu...” brano pod uwagę zapisy następujących dokumentów szczebla krajowego:

Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej

Celem nadrzędnym strategii jest: *„Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa”.*

„Program...” odnosi się przede wszystkim do następujących celów strategicznych „Strategii...”:

- I) Skuteczne usunięcie lub ograniczanie pojawiających się zagrożeń różnorodności biologicznej.
- II) Pełne zintegrowanie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami oddziałującymi na tę różnorodność sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych), przy zachowaniu właściwych proporcji pomiędzy zapewnieniem równowagi przyrodniczej, a rozwojem społeczno-gospodarczym kraju.

III) Podniesienie wiedzy oraz ukształtowanie postaw i aktywności społeczeństwa na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej; przede wszystkim poprzez planowane kierunki działań w obrębie celów: **Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu, Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa, Świadomi ekologicznie konsumenci, rynek przyjazny środowisku.**

Program wodno-środowiskowy kraju

Program wodno-środowiskowy kraju (PWŚK) stanowi realizację wymagań wskazanych w Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW) w zakresie konieczności opracowania programów działań. Cele sformułowano następująco:

- 1) niepogarszanie stanu części wód;
- 2) osiągnięcie dobrego stan wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych;
- 3) spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie);
- 4) zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

„Program...” odnosi się do wszystkich wyżej wymienionych celów przede wszystkim poprzez planowane kierunki działań w obrębie celu **Ochrona wód.**

Krajowy plan gospodarki odpadami

Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 został przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. (M. P. Nr 101, poz. 1183). Jego dalekosiężnym celem jest dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, czyli po pierwsze zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie kolejno przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku (czyli wykorzystanie odpadów), unieszkodliwianie, przy czym najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie. Realizacja tego celu umożliwi osiągnięcie innych celów takich, jak: ograniczenie składowania odpadów, w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, ograniczenie zmian klimatu powodowanych przez gospodarkę odpadami czy też zwiększenie udziału w bilansie energetycznym kraju energii ze źródeł odnawialnych poprzez zastępowanie spalania paliw kopalnych różnego rodzaju metodami odzysku energii z odpadów zawierających frakcje biodegradowalne.

W związku z powyższym, uwzględniając politykę ekologiczną państwa, przyjęto następujące cele główne:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB;

- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów, utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami.

„Program...” odnosi się do wszystkich wyżej wymienionych celów przede wszystkim poprzez planowane kierunki działań w obrębie celu **Efektywna gospodarka odpadami**.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032

„Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, wyznacza następujące cele:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

POKzA określa także nowe zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu w okresie 2009-2032, wynikające ze zmian gospodarczych i społecznych, jakie nastąpiły m.in. w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Realizuje także wnioski zawarte w „Raporcie z realizacji w latach 2003-2007 Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” poprzez wprowadzenie priorytetowych zadań legislacyjnych, uruchomienie wsparcia finansowego dla działań prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz usprawnienie systemu monitoringu realizacji Programu.

„Program...” odnosi się do wszystkich wyżej wymienionych celów przede wszystkim poprzez planowane kierunki działań w obrębie celu **Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem substancji chemicznych**.

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

Wg „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.”, przyjętej przez Radę Ministrów dnia 10 listopada 2009 r., podstawowymi kierunkami polskiej polityki energetycznej są:

1. poprawa efektywności energetycznej,
2. wzrost bezpieczeństwa energetycznego,
3. rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
4. rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
5. ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

„Program...” odnosi się do wszystkich wyżej wymienionych kierunków (z wyłączeniem kierunku 4) przede wszystkim poprzez planowane kierunki działań w obrębie celów: **Racjonalne gospodarowanie zasobami energetycznymi, Dobra jakość powietrza**.

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej

W 1998 r. Narodową Strategię Edukacji Ekologicznej zaakceptowały sejmowa i senacka komisja ochrony środowiska. W latach 1999-2000 dokument został uaktualniony i dostosowany do nowych warunków. Podstawowe cele Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej są następujące:

1. Upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej.
3. Tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności.
4. Promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej.

„Program...” odnosi się do wyżej wymienionych celów przede wszystkim poprzez planowane kierunki działań w obrębie celów: **Świadomi ekologicznie konsumenci, rynek przyjazny środowisku, Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.**

2.4.3. Powiązania z dokumentami szczebla wojewódzkiego

Przy wytyczaniu celów oraz planowaniu zadań „Programu...” uwzględniono następujące dokumenty szczebla wojewódzkiego:

- „Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018”,
- „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016”,
- „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020”.

2.4.3.1 Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018

Celem strategicznym „Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018” jest: *Ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.*

Dokument wyznacza następujące priorytety i kierunki działań:

Priorytet I: Doskonalenie działań systemowych

Kierunki działań:

- I.1. Uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategicznych programach rozwoju województwa;
- I.2. Rozwój współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska;
- I.3. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska.
- I.4. Rozwój systemu ekozarządzania.
- I.5. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska.
- I.6. Rozwój badań i postęp techniczny w dziedzinie ochrony środowiska.
- I.7. Wzrost odpowiedzialności za szkody w środowisku.
- I.8. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym.
- I.9. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa.
  - I.9.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
  - I.9.2. Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez samorządy i ich jednostki organizacyjne, ekologiczne organizacje pozarządowe, grupy obywatelskie, Lasy Państwowe, parki krajobrazowe.

- I.9.3. Wspieranie istniejących oraz tworzenie nowych ośrodków edukacji i informacji ekologicznej o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym, w tym tzw. „zielonych szkół”.
- I.9.4. Opracowanie i realizacja lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców.
- I.9.5. Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, muzeów przyrodniczych i izb edukacyjnych.

Priorytet II: Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

Kierunki działań:

- II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu.
  - II.1.1. Prowadzenie inwentaryzacji, waloryzacji i monitoringu różnorodności biologicznej.
  - II.1.2. Rozwój form ochrony przyrody.
  - II.1.3. Opracowywanie i realizacja planów ochrony.
  - II.1.4. Zapewnienie integralności przyrodniczej województwa.
  - II.1.5. Ochrona i restytucja elementów rodzimej przyrody.
  - II.1.6. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym.
  - II.1.7. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie miejskim.
  - II.1.8. Ograniczanie negatywnego wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na przyrodę, mieszkańców, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz obiekty zabytkowe poprzez wieloaspektową analizę potencjalnych oddziaływań i określanie warunków lokalizacji nowych inwestycji, w tym wskazanie w planie zagospodarowania przestrzennego województwa obszarów wyłączonych z możliwości lokalizacji obiektów energetyki wiatrowej;
- II.2. Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
  - II.2.1. Aktualizacja planów urządzania lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych, kształtowania właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów;
  - II.2.2. Uzupełnianie i aktualizacja planów urządzania lasów niebędących w zarządzie Lasów Państwowych;
  - II.2.3. Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasu, programów ochrony przyrody nadleśnictw oraz programów gospodarczo-ochronnych Leśnych Kompleksów Promocyjnych „Lasy Mazurskie” i „Lasy Olsztyńskie”;
  - II.2.4. Aktualizacja programu zwiększania lesistości i kontynuacja zalesień, z uwzględnieniem potrzeb ochrony wartościowych siedlisk nieleśnych, kształtowania korytarzy ekologicznych i rekultywacji terenów zdegradowanych;
  - II.2.5. Rozbudowa i modernizacja bazy szkółkarskiej oraz infrastruktury służącej ochronie lasów;
- II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody.
  - II.3.1. Ochrona przed deficytem wody.
  - II.3.2. Ochrona przed powodzią.
  - II.3.3. Ochrona zasobów wód podziemnych.
- II.4. Ochrona powierzchni ziemi.
- II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi.
- II.6. Ochrona klimatu.
- II.7. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi.

Priorytet III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Kierunki działań:

- III.1. Ograniczanie środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia.
  - III.1.1. Koordynacja działań z zakresu monitoringu zagrożeń dla zdrowia mieszkańców.

- III.1.2. Prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz potencjalnych sprawców awarii;
- III.1.3. Sporządzanie wojewódzkich i powiatowych planów zarządzania ryzykiem wystąpienia awarii;
- III.1.4. Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii;
- III.1.5. Prowadzenie rejestru awarii EKOAWARIE, jako bazy danych do analizy doświadczeń z przebiegu zaistniałych awarii i akcji ratowniczych;
- III.1.6. Analizowanie sytuacji dotyczącej stanu zaopatrzenia ludności w wodę do picia o dobrej jakości oraz, w miarę potrzeb, inicjowanie działań naprawczych.
- III.2. Poprawa jakości powietrza
  - III.2.1. Redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii
  - III.2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu.
  - III.2.3. Opracowanie gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
  - III.2.4. Opracowanie i wdrożenie programów ochrony powietrza dla stref, dla których nastąpiło przekroczenie standardów jakości powietrza;
  - III.2.5. Prowadzenie monitoringu powietrza atmosferycznego;
- III.3. Poprawa jakości wód.
- III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami.
- III.5. Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych.
  - III.5.1. Prowadzenie monitoringu hałasu i pól elektromagnetycznych oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne.
  - III.5.2. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej;
  - III.5.3. Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartość dopuszczalną i realizacja przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu;
  - III.5.4. Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych przez np. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zadrzewień, budowę ekranów akustycznych;
  - III.5.5. Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu);
  - III.5.6. Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych, wymiana na urządzenia o mniejszej emisji hałasu;
  - III.5.7. Propagowanie transportu intermodalnego (szynowo-drogowego);
  - III.5.8. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo;
  - III.5.9. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych;
- III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku.

„Program...” wykorzystuje w trojaki sposób cele i zadania ujęte w „Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018”:

1. jako punkt wyjścia do uszczegółowienia zadań szczebla gminnego, z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb gminy,
2. jako analogię do sformułowania niektórych celów i wskaźników,
3. jako inspirację do sformułowania celów i zadań w programie gminnym.

2.4.3.2 *Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016*

„Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016” został uchwalony przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XVIII/333/12 z dnia 19 czerwca 2012 r. Cele główne w „Planie ...” przyjęto za KPGO:

1. utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB;
2. zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
3. zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
4. wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
5. współpraca z ministrem właściwym do spraw środowiska przy prowadzeniu bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO);
6. minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych przy jednoczesnym zwiększaniu ilości tych odpadów poddawanych procesom odzysku;
7. rozwój systemu zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych, z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych.

Cele szczegółowe w odniesieniu do gospodarki odpadami komunalnymi są następujące:

1. objęcie wszystkich mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 roku;
2. zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska tak, aby w 2013 roku nie było składowanych więcej niż 50%, a w 2020 roku nie więcej niż 35% masy odpadów wytworzonych w 1995 roku;
3. zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 roku;
4. przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% masy do 2020 roku;
5. objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do końca 2013 roku;
6. zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów wyznaczonych przez Unię Europejską oraz rekultywacja składowisk zamkniętych;
7. rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, odpadów ZSEiE, wielkogabarytowych oraz odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych.

„Program...” odnosi się do wyżej wymienionych celów przede wszystkim poprzez planowane kierunki działań w obrębie celu: **Efektywna gospodarka odpadami.**

2.4.3.3 *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020*

„Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020” została przyjęta uchwałą nr. XXXIV/474/05 z dnia 31 sierpnia 2005 r. Celem głównym „Strategii ...” jest:

Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy.

Spójność ekonomiczna oznacza wzrost gospodarczy, spójność przestrzenna to włączenie się województwa do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych, natomiast spójność społeczna oznacza: tworzenie miejsc pracy i poprawę warunków życia ludności.

W dokumencie wyróżniono trzy priorytety strategiczne: konkurencyjną gospodarkę, otwarte społeczeństwo i nowoczesne sieci. „Program...” odnosi się przede wszystkim do priorytetów „Otwarte społeczeństwo” z celem „poprawa jakości i ochrona środowiska” oraz „Nowoczesne sieci” z celem: „monitoring środowiska”.

2.4.4. Powiązania z dokumentami szczebla powiatowego

W celu osiągnięcia spójności z polityką powiatową, przy wytyczaniu celów oraz planowaniu zadań „Programu...” uwzględniono następujące dokumenty szczebla powiatowego:

- „Program ochrony środowiska dla powiatu bartoszyckiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019” (projekt),
- „Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu bartoszyckiego”.

2.4.4.1 „Program ochrony środowiska dla powiatu bartoszyckiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019”

Nadrzędnym celem programu ochrony środowiska dla powiatu bartoszyckiego jest:

SKUTECZNA OCHRONA ZASOBÓW I DOBRA JAKOŚĆ ŚRODOWISKA W POWIECIE BARTOSZYCKIM

W programie ochrony środowiska wyodrębniono trzy priorytety:

- I Działania systemowe.
- II Ochrona zasobów naturalnych
- III Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Cele główne i szczegółowe oraz kierunki działań dla poszczególnych priorytetów uwzględnione w powiatowym programie ochrony środowiska przedstawiono poniżej:

Priorytet	Cel główny	Cele szczegółowe i kierunki działań
Działania systemowe	I. Uwzględnianie zagadnień ochrony środowiska we wszystkich aspektach funkcjonowania społeczeństwa, administracji i gospodarki	Dokumenty strategiczne zgodne z zasadami ochrony środowiska
		I.1. Uwzględnianie zasad ochrony środowiska w dokumentach strategicznych.
		Efektywna współpraca między powiatami i gminami dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska.
		I.2. Rozwój współpracy między powiatami i gminami dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska.
		Świadomi ekologicznie konsumenci, rynek przyjazny środowisku.
I.3. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, rozwój proekologicznej produkcji towarów oraz świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego		
Dobrze rozwinięty system zarządzania środowiskowego		
I.4. Rozwój systemu ek zarządzenia - stymulowanie przystępowania przedsiębiorstw i instytucji do systemów zarządzania środowiskowego.		
Aktywny udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska		
I.5. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

		<p>Maksymalne ograniczenie szkód w środowisku I.6. Wzrost odpowiedzialności za szkody w środowisku</p> <p>Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami ochrony środowiska I.7. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego</p> <p>Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa I.8. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa I.8.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. I.8.2. Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez samorządy i ich jednostki organizacyjne oraz ekologiczne organizacje pozarządowe. I.8.3. Opracowanie i realizacja lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców. I.8.4. Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych i izb edukacyjnych.</p>
Ochrona zasobów naturalnych	II. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych	<p>Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu II.1.1. Rozwój form ochrony przyrody II.1.2. Zapewnienie integralności przyrodniczej regionu II.1.3. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym II.1.4. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie miejskim II.1.5. Ograniczanie negatywnego wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na przyrodę, mieszkańców, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz obiekty zabytkowe.</p> <p>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów II.2. Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej II.2.1. Okresowe rewizje planów urządzania lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych, kształtowania właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów. II.2.2. Uzupełnianie i aktualizacja planów urządzania lasów niebędących w zarządzie LP. II.2.3. Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasu oraz programów ochrony przyrody nadleśnictw</p> <p>Ochrona zasobów wód II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody. II.3.1. Ochrona przed deficytem wody II.3.2. Ochrona przed powodzią II.3.3. Ochrona zasobów wód podziemnych</p> <p>Dobra jakość gleb II.4. Ochrona powierzchni ziemi.</p> <p>Ochrona zasobów geologicznych II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi</p> <p>Ochrona klimatu II.6. Działania związane z ochroną klimatu</p> <p>Racjonalne gospodarowanie zasobami energetycznymi II.7. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi</p>
Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	III. Wysoka jakość wszystkich komponentów środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego	<p>Bezpieczne, niezagrażające zdrowiu środowisko III.1. Ograniczanie środowiskowych zagrożeń dla zdrowia i życia. III.1.1. Koordynacja działań z zakresu monitoringu zagrożeń dla zdrowia mieszkańców III.1.2. Sporządzanie powiatowych planów zarządzania ryzykiem wystąpienia awarii. III.1.3. Analizowanie sytuacji dotyczącej stanu zaopatrzenia ludności w wodę do picia o dobrej jakości oraz, w miarę potrzeb, inicjowanie działań naprawczych.</p> <p>Dobra jakość powietrza III.2. Poprawa jakości powietrza III.2.1. Redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii. III.2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu. III.2.3. Opracowanie gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Dobra jakość wód III.3. Poprawa jakości wód.</p> <p>Efektywna gospodarka odpadami III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami</p>

	<p>Utrzymanie niskiego oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych</p> <p>III.5. Ograniczenie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych</p> <p>III.5.1. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i>.</p> <p>III.5.2. Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartość dopuszczalną i realizacja przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu.</p> <p>III.5.3. Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych.</p> <p>III.5.4. Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego.</p> <p>III.5.5. Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych.</p> <p>III.5.6. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo</p> <p>III.5.7. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych.</p>
	<p>Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem substancji chemicznych</p> <p>III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku</p>

„Program...” wykorzystuje w trojaki sposób cele i zadania ujęte w „Programie ochrony środowiska dla powiatu bartoszyckiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019”:

1. jako punkt wyjścia do uszczegółowienia zadań szczebla gminnego, z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb gminy,
2. jako analogię do sformułowania niektórych celów i wskaźników,
3. jako inspirację do sformułowania celów i zadań w programie gminnym.

2.4.4.2 „Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu bartoszyckiego”

„Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu bartoszyckiego” została opracowana w 2000 r. Celem nadrzędnym strategii jest: „Rozwinięty powiat bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym”. Spośród czterech celów głównych strategii, pierwszy jest powiązany z kategorią ładu ekologicznego: „Czysty ekologicznie powiat z zachowanymi walorami środowiska”. Cele szczegółowe w obrębie w/w celu głównego to:

1. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
2. Likwidacja zagrożeń środowiska.
3. Powiększenie obszarów zieleni.

Wizja rozwoju powiatu w kategorii ładu ekologicznego (do 2015 r.) zawiera następujące elementy:

- zachowanie i rozwój lokalnych walorów środowiska,
- uregulowanie stosunków wodnych,
- zwiększenie lesistości poprzez zalesianie gleb nieprzydatnych i niewykorzystanych rolniczo,
- zapewnienie oczyszczania ścieków w każdej miejscowości,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Cele „Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek” stanowią nawiązanie do celów wyznaczonych w „Strategii zrównoważonego rozwoju powiatu bartoszyckiego”. Ze względu na istotę programu ochrony środowiska, w niektórych przypadkach cele są bardziej szczegółowe, a w niektórych – zawężone. Jednak wizja rozwoju gminy w zakresie ładu ekologicznego nadal pozostaje jednym z wyznaczników celów i zadań „Programu...”.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI „PROGRAMU...”

3.1. Krótka ocena poszczególnych komponentów środowiska, w tym na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

3.1.1. Skrócona charakterystyka Gminy i Miasta Bisztynek

Gmina i Miasto Bisztynek o powierzchni 202,88 km², leży w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego (Rys. 1). Od północy graniczy z gminą Bartoszyce, od zachodu z gminą Kiwity (powiat lidzbarski), od południowego zachodu z gminą Jeziorany (powiat olsztyński), od południa z gminą Kolno (powiat olsztyński) i od wschodu z gminami Reszel i Korsze (powiat kętrzyński). W skład gminy wchodzi 31 miejscowości, w tym 1 miasto (Bisztynek).

Opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

Rys. 1. Położenie Gminy i Miasta Bisztynek w układzie administracyjnym

Wg danych GUS Gmina i Miasto Bisztynek liczy 6 456 mieszkańców (stan na 31-12-2010). Gmina liczy 31 miejscowości. Największą miejscowością jest Bisztynek (miasto). Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 32 osoby na km², przy czym na terenach wiejskich 20 osób na km², a w Bisztyнку 1128 osób na km².

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Gminie i Mieście Bisztynek wynosi 314, z czego aż 235 to podmioty należące do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. 13 podmiotów należy do sfery publicznej.

Ważną gałęzią gospodarki w gminie Bisztynek jest rolnictwo. W tym dziale gospodarki, oprócz indywidualnych gospodarstw rolnych, działają 33 podmioty gospodarcze. Wskaźnik bonitacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest bardzo wysoki i wynosi 79,7 pkt (podczas gdy średnia dla województwa wynosi 65 pkt). Wg danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. w gminie znajdują 562 gospodarstwa rolne, z czego 376 (70%) o powierzchni powyżej 1 ha i 180 (32%) o powierzchni powyżej 15 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 34,95 ha (średnia w powiecie – 26,12 ha). Wg danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r. ponad 86% gospodarstw powyżej 1 ha prowadzi produkcję rolniczą, 70,8% produkuje głównie na rynek – reszta nie prowadzi produkcji rolnej lub produkuje na potrzeby własne.

Użytki rolne w dobrej kulturze zajmują blisko 18 tys. ha. Ponad 84% użytków rolnych stanowią zasiewy (15,1 tys. ha). W hodowli ważną gałęzią jest hodowla bydła.

3.1.2. Krajobraz i rzeźba terenu

Pod względem fizjograficznym wschodnia część gminy leży w Pasie Pobrzeży Bałtyckich, w regionie Niziny Staropruskiej, mezoregionie Niziny Sępopolskiej. Zachodnia część gminy Bisztynek leży w Pasie Pojezierzy Bałtyckich, w regionie Pojezierza Mazurskiego, mezoregionie Pojezierza Olsztyńskiego. Natomiast krańce południowe i wschodnie leżą w mezoregionie Pojezierza Mrągowskiego.

Podstawową formą rzeźby terenu gminy jest wysoczyzna moreny dennej. Na obszarze Niziny Sępopolskiej przeważa krajobraz równinny, który urozmaicają doliny rzeczne i niewielkie spadki terenu. Urozmaicony jest również krajobraz pojezierzy z licznymi pagórkami i dolinami, gdzie przeważa wysoczyzna falista i pagórkowata.

3.1.3. Klimat

Gmina leży w mazurskim regionie klimatycznym, we wschodniobałtyckiej dzielnicy klimatycznej, która jest chłodniejsza od sąsiadującej od zachodu dzielnicy zachodniobałtyckiej, lecz cieplejsza niż przyległa od południa dzielnica mazurska. Klimat gminy Bisztynek, podobnie jak klimat powiatu bartoszyckiego odznacza się dużą zmiennością typów pogody, co związane jest z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i zmiennością mas powietrza. Temperatura średnia w roku wynosi 6,6 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,1 °C, a najzimniejszy jest styczeń o średniej temperaturze - 4,5 °C. Okres wegetacyjny trwa około 192 dni i jest krótszy o jeden miesiąc w porównaniu z Polską centralną. Roczna suma opadów wynosi średnio 610 mm. Największe opady występują latem (lipiec, sierpień). Przeważają wiatry z kierunku południowo-zachodniego i wiatry zachodnie. Na klimat lokalny wpływ ma rzeźba terenu. Obniżenia terenowe sprzyjają zaleganiu chłodnego wilgotnego powietrza i większych wahań dobowych, a także występowania przymrozków wczesną jesienią.

3.1.4. Przyroda i różnorodność biologiczna

Wg podziału geobotaniczno-regionalnego, Gmina i Miasto Bisztynek leży w Dziale Pomorskim, który charakteryzuje się znacznym udziałem zbiorowisk o subatlantyckim typie

zasięgu. Dla tego regionu charakterystyczne jest występowanie grądów, lasów liściastych, acidofilnych lasów dębowych, kontynentalnych borów sosnowych oraz niżowych buczyn.

Ze względu na synantropizację (całość przemian zachodzących w szacie roślinnej pod wpływem działalności człowieka), gmina Bisztynek leży w regionie IV stopnia (skala od I do VII), gdzie przeważa roślinność antropogeniczna (wprowadzona przez człowieka), a roślinność naturalna zachowała się fragmentarycznie w siedliskach skrajnie ubogich lub niedostępnych do wykorzystania przez człowieka. Znacznie większe zróżnicowanie gatunkowe roślin i zwierząt występuje zatem na tych terenach gminy, które nie są silnie przekształcone przez działalność człowieka, w przypadku gminy Bisztynek – głównie działalność rolniczą.

Zgodnie z tym, największe bogactwo roślin w gminie Bisztynek występuje na obszarach podmokłych, mało dostępnych i leśnych. Spotyka się tu wiele gatunków pospolitych, takich jak trzcina pospolita, pałka wąskolistna i szerokolistna, rdestnica, moczarka kanadyjska, grzybień biały, grązel żółty, ale także gatunki rzadkie i chronione jak: malina moroszka (*Rubus chamaemore*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), podrzeń żebrowiec (*Rotundifolia*), pełnik europejski (*Trollius europaeus*), lepnica litewska (*Silene lithuanica*). Ponadto, można też spotkać torfowiska niskie (eutroficzne) zasiedlone przez wiele gatunków (m.in. turzyce i kosańce).

W gminie Bisztynek można spotkać kilka gatunków dużych ssaków, jak:

- Łoś – na terenie Nadleśnictwa Bartoszyce liczebność wynosiła 30 szt. (stan na 10-03-2011).
- Jeleń – na terenie Nadleśnictwa Bartoszyce liczebność wynosiła 340 szt. (stan na 10-03-2011).
- Daniel – na terenie Nadleśnictwa Bartoszyce liczebność wynosiła 280 szt. (stan na 10-03-2011).
- Sarna – na terenie Nadleśnictwa Bartoszyce liczebność wynosiła 1810 szt. (stan na 10-03-2011).
- Dzik – na terenie Nadleśnictwa Bartoszyce liczebność wynosiła 1170 szt. (stan na 10-03-2011).

Z mniejszych ssaków występuje: borsuk, lis, wiewiórka, jeż europejski, kuna, wydra (również umieszczona w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej), tchórz, norka amerykańska. Ponadto, często spotyka się siedliska bobra (umieszczone w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej). Z danych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie (stan na 31-03-2011) wynika, że na terenie Nadleśnictwa Bartoszyce liczebność stanowisk bobrów wynosiła 233 z ogólną liczbą osobników 915.

Ptaki są najliczniejszą grupą zwierząt występującą w gminie Bisztynek. Często występują miejsca gniazdowania bociana białego (umieszczonego w Załączniku I Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków – jako gatunek objęty szczególną ochroną). Spotyka się także inne gatunki ptaków gniazdujących, wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej jak: kania czarna, kania ruda, orlik krzykliwy, orzeł bielik, dzięcioł średni, puchacz, bąk, czapla siwa, błotniak zbożowy, bocian czarny i żuraw. Ponadto, licznie występują inne gatunki pospolitych ptaków.

Z płazów i gadów w gminie Bisztynek występują: żmija zygzakowata, padalec zwyczajny, traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha szara, ropucha paskówka, ropucha zielona, rzekotka drzewna, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna, żaba jeziorkowa, zaskroniec zwyczajny, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna.

Tereny chronione na obszarze Gminy i Miasta Bisztynek zajmują 1 594,9 ha (7,9% powierzchni gminy), występują rezerваты oraz obszary chronionego krajobrazu.

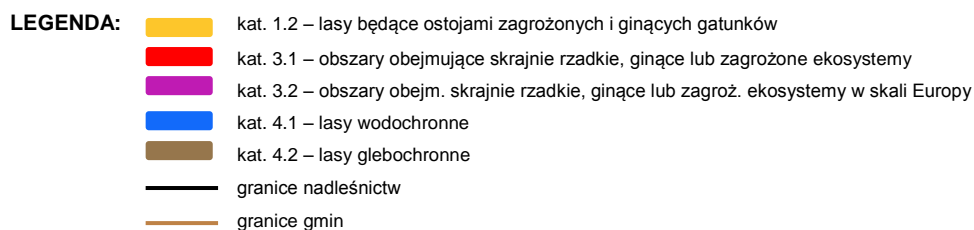
3.1.5. Lasy

Lesistość gminy Bisztynek jest niska i wynosi 10,6%, podczas gdy całego powiatu bartoszyckiego – 23,1%. Większy kompleks leśny w gminie Bisztynek występuje na wschód od miasta Bisztyńka. Mniejsze kompleksy są porozrzucane w centralnej i zachodniej części gminy. Na podstawie obserwacji prowadzonych w systemie Krajowego Monitoringu Środowiska można stwierdzić, że lasy na terenie gminy Bisztynek są w dobrej kondycji.

Ponadto, w gminie Bisztynek ustanowiono kompleksy lasów o szczególnych walorach przyrodniczych:

- kategoria 1.2 – lasy będące ostojami zagrożonych i ginących gatunków – strefy ochrony ścisłej ptaków: orlika krzykliwego, bielika, kani czarnej, bociana czarnego, innych chronionych zwierząt,;
- kategoria 3.2 – obszary obejmujące skrajnie rzadkie, ginące lub zagrożone ekosystemy w skali Europy: żyzna buczyna, grąd subatlantycki, grąd subkontynentalny, łągi.
- kategoria 4.1 – lasy wodochronne, utworzone w celu ochrony siedlisk wilgotnych i zachowania ich zdolności retencyjnych;

Rozmieszczenie kompleksów lasów o szczególnych walorach przyrodniczych przedstawia Rys. 2.

Źródło: : www.olsztyn.lasy.gov.pl, opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

Rys. 2. Rozmieszczenie kompleksów lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.

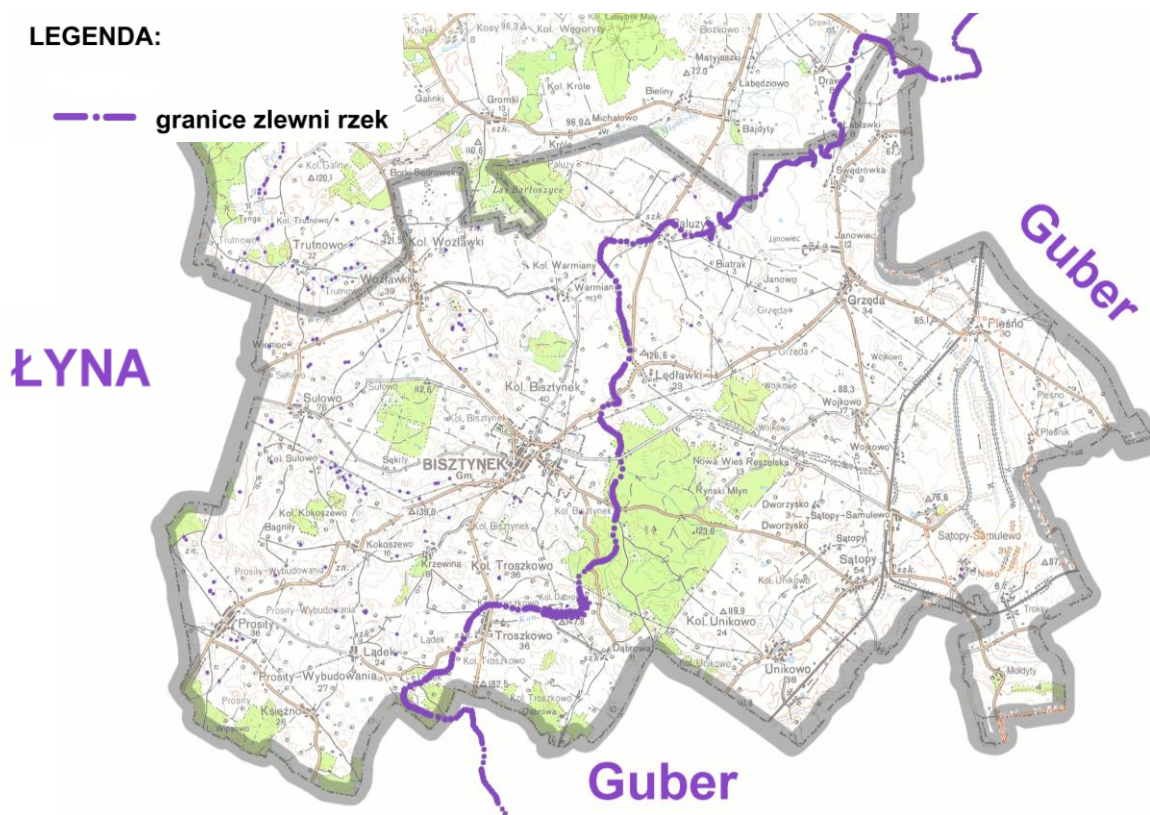
3.1.6. Wody

3.1.6.1 Wody podziemne

Wg „Hydrologii regionalnej Polski” (pod redakcją Bronisława Paczyńskiego i Andrzeja Sadurskiego, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007) Gmina i Miasto Bisztynek leży w granicach jednego regionu hydrogeologicznego (w Prowincji Wisły) (Rys. 3): w regionie Narwi, Pregoty i Niemna.

Region Narwi, Pregoty i Niemna został podzielony na 7 obszarów bilansowych (zlewni bilansowych). Dla zlewni tych oszacowano zasoby perspektywiczne, rozumiane jako zasoby użytkowych pięter/poziomów wodonośnych możliwych do zagospodarowania z uwzględnieniem potrzeby zachowania określonego stanu ekosystemów od nich zależnych. Równocześnie, w obrębie regionu wydzielono 10 jednolitych części wód podziemnych. Część dorzecza Pregoty w granicach Polski zajmuje powierzchnię 8 417,7 km² i obejmuje trzy jednolite części wód podziemnych (JCWPd): m. in. nr 20 zlewnia Łyna, w granicach której znajduje się powiat bartoszycki. Teren JCWPd nr 20 znajduje się w zarządzie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. Zasoby perspektywiczne JCWPd nr 20 są szacowane na 1 048 tys. m³/d, a zasoby odnawialne na 1 879 tys. m³/d.

(źródło wszystkich powyższych informacji tego rozdziału: „Hydrologia regionalna Polski” pod redakcją Bronisława Paczyńskiego i Andrzeja Sadurskiego, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007).

opracowanie: Biuro Doradczę EkoINFRA

Rys. 3. Zlewnie i regiony hydrogeologiczne na terenie Gminy i Miasta Bisztynek.

Na całym terenie gminy występują poziomy wodonośne czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Zróżnicowana jest głębokość występowania warstw wodonośnych (od kilkunastu do ponad 170 m) i ich miąższość (kilka – kilkanaście metrów). Teren gminy jest objęty zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych oznaczonego numerem 205 (Subzbiornik Warmia), o powierzchni ogólnej 2095 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych wynoszących 60 tys. m³/d. Wody tego zbiornika są w naturalny sposób chronione od powierzchni terenu.

Należy podkreślić, że na terenie gminy warstwy wodonośne są stosunkowo dobrze izolowane osadami o słabej przepuszczalności i jakość wód wgłębnych nie jest zagrożona (zagrożenie średnie i niskie).

Poszczególne ujęcia (jednak nie wszystkie) są chronione przed zanieczyszczeniem poprzez ustanowienie stref ochronnych. Zagrożone zanieczyszczeniem mogą być natomiast indywidualne ujęcia wody (studnie wiercone i kopane), poprzez prowadzenie niewłaściwej gospodarki ściekowej. Niewłaściwa gospodarka ściekowa stanowi też zagrożenie dla wód gruntowych. Wg „Oceny stanu sanitarno-higienicznym Gminy i Miasta Bisztynek za 2011 rok” sporządzonego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Bartoszytach: „w roku 2011 zakończono postępowanie administracyjne na jakość wody w wodociągach Prosimy i Kokoszewo. Na koniec roku woda we wszystkich wodociągach została oceniona jako dobra. Na szczególne uznanie zasługuje sposób administrowania gminnymi wodociągami przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Sątopach. Wszelkie, nawet najmniejsze uchybienia są natychmiast usuwane, prezes spółdzielni pozostaje w stałym kontakcie z pracownikiem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszytach nadzorującym jakość wody”.

Zakładanie wodociągów sprzyja ochronie wód podziemnych, ponieważ prowadzi do likwidacji indywidualnych studni i ujęć wody, które są bardziej narażone na zanieczyszczenie. Gmina Bisztynek jest w znacznym stopniu zwodociągowana. Sieć wodociągowa ma długość 142,3 km, co daje gęstość sieci 70,1 km / 100 km². Z wodociągów korzysta 5 213 mieszkańców gminy, czyli 80,7% mieszkańców.

W Gminie i Mieście Bisztynek w latach 2008-2010 pobierano ok. 226-231 tys. m³ wody rocznie, z czego na potrzeby gospodarstw domowych ok. 157-170 tys. m³. Średnie jednostkowe zużycie wody jest niskie, średnio w gminie 89 litrów na mieszkańca w ciągu doby.

3.1.6.2 Wody powierzchniowe

Cały obszar Gminy i Miasta Bisztynek leży w zlewisku Zalewu Wiślanego, w dorzeczu Pregoty. Teren gminy Bisztynek położony jest w dorzeczu trzech rzek. Zachodnia i północna część gminy znajduje się w dorzeczu Pisy Północnej (część północna pozostaje w zlewni Bajdyckiej Młynówki, która jest dopływem Pisy Północnej), natomiast południowo-zachodnia część w pojeziernym dorzeczu Symsarny. Wschodni fragment gminy położony jest w zlewni Sajny. Na terenie gminy można wyróżnić następujące zlewnie mniejszego rzędu (Rys. 3):

DORZECZE: PREGOŁA

1. zlewnia Łyny:
  - a) zlewnia Pisy Północnej:
    - zlewnia Bajdyckiej Młynówki,
  - b) zlewnia rzeki Guber:
    - zlewnia Sajny,
  - c) zlewnia Symsarny.

Na terenie gminy brak jezior. Wg danych Centralnej Bazy Danych geologicznych na terenie Miasta i Gminy Bisztynek nie występują również obszary zagrożone podtopieniem.

Podstawowe źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych w gminie to:

- źródła punktowe: przede wszystkim ścieki sanitarne, oczyszczone lub nie, odprowadzane do wód bezpośrednio kolektorami – źródła występujące na terenie gminy, przede wszystkim wyloty ścieków oczyszczonych z oczyszczalni (patrz: Tabela 1, Rys. 6),
- źródła rozproszone: ścieki sanitarne (np. z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych) lub ścieki rolnicze (np. z hodowli zwierząt – z nieszczelnych płyt gnojowych, zbiorników na gnojowicę) wprowadzane do wód z terenów nieskanalizowanych – źródła występujące na terenie gminy; zagrożenie zanieczyszczeniem z takich źródeł jest większe na tych terenach gminy, na których uzbrojeniu w wodociąg nie towarzyszy uzbrojenie w kanalizację;
- źródła przestrzenne (obszarowe): ścieki sanitarne lub rolnicze (odchody zwierząt z pastwisk, nawożenie nawozami naturalnymi i sztucznymi) przedostające się do wód w wyniku infiltracji, spływu powierzchniowego lub erozji – źródła występujące na terenie gminy;
- źródła liniowe: odpływ zanieczyszczeń z dróg, linii kolejowych, itp.; w gminie bez większego znaczenia.

Ścieki sanitarne są odprowadzane do wód powierzchniowych poprzez:

- wyloty z oczyszczalni ścieków – **ścieki oczyszczone**,
- przelewy ze zbiorników bezodpływowych (szamb), które są za pośrednictwem rur odprowadzane do wód powierzchniowych – droga niezgodna z prawem,
- nieszczelne zbiorniki bezodpływowe (szamba) poprzez infiltrację do wód gruntowych, a następnie powierzchniowych – droga niezgodna z prawem.

Zanieczyszczenia rolnicze przedostają się do wód powierzchniowych w wyniku stosowania niewłaściwych praktyk rolniczych i przekształcenia naturalnego krajobrazu w wyniku intensyfikacji rolnictwa (nieprzestrzegania terminów i dawek nawożenia, niewłaściwego wykorzystania użytków rolnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych, uprawianie użytków rolnych do samej linii wody, bez stosowania barier ochronnych).

Wśród innych źródeł można wymienić:

- opady atmosferyczne – są źródłem azotu i fosforu wyłukiwanego z zanieczyszczonego powietrza, w przypadku gminy Bisztynek: źródło bez większego znaczenia,
- odcieki ze składowisk odpadów:
  - składowisko odpadów w Sękitach, nie stanowi zagrożenia dla wód, posiada odpowiednie zabezpieczenia.
  - „dzikie” składowiska odpadów mogą stanowić zagrożenie dla wód.

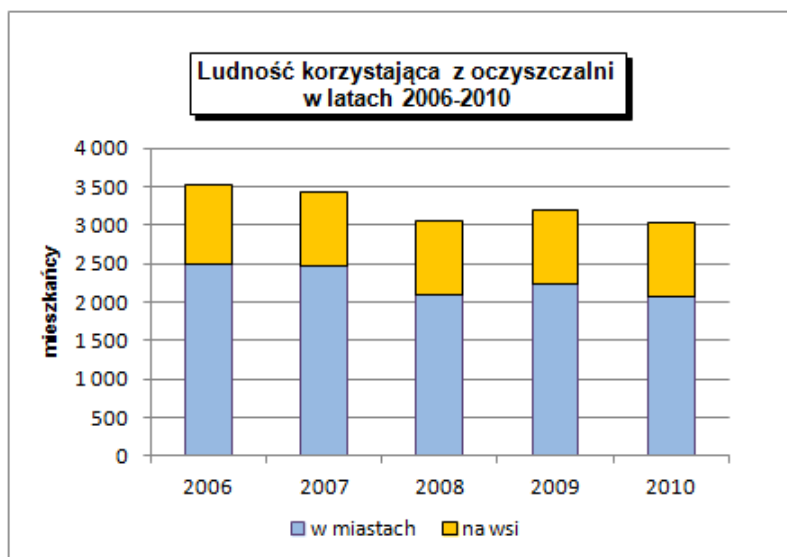
Aby zminimalizować ilości zanieczyszczeń wprowadzane do wód, ścieki sanitarne są oczyszczane w oczyszczalniach ścieków. Ścieki do oczyszczalni trafiają za pośrednictwem kolektorów kanalizacji sanitarnej lub poprzez transport samochodami asenizacyjnymi (ścieki z szamb).

Stopień skanalizowania Gminy i Miasta Bisztynek jest znacznie niższy niż stopień zwodociągowania. Długość kolektorów ogółem wynosi 18,9 km. Z kanalizacji korzysta ok. 3 079 osób, a więc 47,7% mieszkańców gminy.

Na terenie gminy znajdują się 3 komunalne oczyszczalnie ścieków oraz kilkadziesiąt oczyszczalni przydomowych. Wszystkie oczyszczalnie komunalne to oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne lub biologiczne. W latach 2007-2011 wybudowano 7 nowych oczyszczalni przydomowych (w miejscowościach Bisztynek-Kolonia, Sułowo, Troszkowo). Łącznie oczyszczalnie w gminie Bisztynek oczyszczają blisko 500 m³ ścieków w ciągu doby, w 2010 r. oczyściły 98 tys. m³ ścieków. Łączny ładunek zanieczyszczeń odprowadzony do wód z oczyszczalni ścieków wyniósł w 2010 r.:

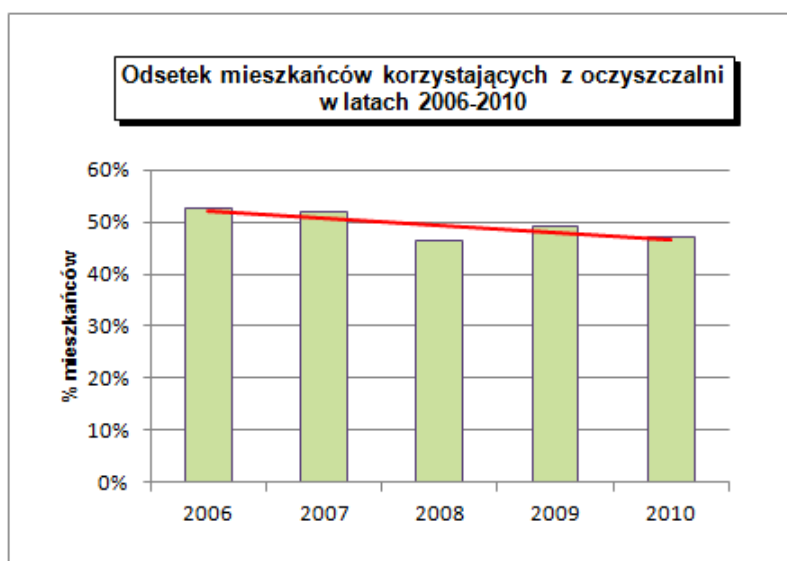
- 1,363 t BZT,
- 11,808 t ChZT,
- 1,896 t zawiesiny ogólnej,
- 1,325 t azotu ogólnego,
- 0,221 t fosforu ogólnego.

W latach 2006-2010 na terenie gminy Bisztynek liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków wahała się (Rys. 4, Rys. 5), co może być związane z migracjami mieszkańców. Odsetek korzystających z oczyszczalni ścieków w 2010 r. był równy 47,7%.

Rys. 4.

źródło GUS, opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

Rys. 5.

źródło GUS, opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

Zestawienie oczyszczalni ścieków w Gminie i Mieście Bisztynek przedstawia Tabela 1. Na rysunku (Rys. 6) przedstawiono lokalizację oczyszczalni ścieków (miejsca punktowego zrzutu zanieczyszczeń) oraz jakość wód powierzchniowych w badanych przekrojach.

Tabela 1 Charakterystyka oczyszczalni ścieków w gminie Bisztynek

Lp.	Lokalizacja	Typ	Ilość oczyszczanych ścieków [m ³ /d]	Liczba obsługiwanych mieszkańców	Rok budowy/modernizacji	Stan techniczny	Odbiornik ścieków	Podmiot zarządzający
1.	Bisztynek	MB	350	2750	1995 2008	b.dobry	rów, Pisa	ZBGKiM Bisztynek
2.	Pleśnik	B	18,7	156	2011	b.dobry	rów	ZBGKiM Bisztynek
3.	Sątopy	MBCh ↑ biogeny	130	979	1980 2001	dobry	Kanał Unikowo	SM Sątopy
Razem			498,7	4885				

MB – mechaniczno-biologiczna

B – biologiczna

MBCh – mechaniczno-biologiczno-chemiczna

↑ biogeny – z podwyższonym usuwaniem biogenów

źródło: GUS, dane z gmin, opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

Poniżej opisano aglomerację z terenu gminy umieszczoną w KPOŚK:

- Aglomeracja Bisztynek została umieszczona w Załączniku 2 (Aglomeracje nie stanowiące priorytetu dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego) Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych pod numerem PLWM061. Aglomeracja Bisztynek, po realizacji projektu „Kompleksowe uporządkowanie infrastruktury wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Bisztynek” spełnia wymogi Dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, zarówno w zakresie jakości ścieków oczyszczonych, jak i wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji zbiorczej.

W gminie Bisztynek jest znikoma liczba zakładów, które wytwarzają ścieki pochodzące z procesów technologicznych. Do takich zakładów należą przedsiębiorstwa z branży przetwórstwa spożywczego. Pozostałe podmioty wytwarzają przede wszystkim ścieki bytowe, które za pośrednictwem kanalizacji lub transportem asenizacyjnym są dostarczane do komunalnych oczyszczalni ścieków.

Część podmiotów posiada urządzenia do podczyszczania ścieków opadowych przed ich odprowadzeniem do odbiorników (zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, Dz.U. Nr 137, poz. 984).

Jakość wód powierzchniowych

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie wykonywano badań jakości wód powierzchniowych. Natomiast badania takie prowadzono poza terenem gminy na rzekach, które przez nią (lub w pobliżu) przepływają: Sajna, Pisa Północna, Bajdycka Młynówka.

Tabela 2 i Rys. 6 przedstawiają wyniki badań jakości rzek przepływających przez (lub przy granicy) gminę Bisztynek za lata 2004-2010. Przedstawiono także ogólną ocenę eutrofizacji wód w punkcie pomiarowym, dokonaną przez WIOŚ na podstawie wyników badań 2007-2009. Ocena „TAK” oznacza wody zeutrofizowane.

Tabela 2   Jakość wód powierzchniowych

Rzeka	Lokalizacja przekroju	Gmina	Km rzeki	Rok	Wskaźniki decydujące o ocenie	Klasa jakości/ stan ekologiczny	Ogólna ocena eutrofizacji
Sajna	Sątoczno	K	0,3	2004	Z, ChZT, NO ₃ , PO ₄	IV	-
				2007	Z, OWO, NO ₃ , N og	IV	
				2008	OWO, Nk, NO ₃ , N og	III	
Pisa Północna	Galiny	B	18,7	2006	OWO, Nk, NO ₃ , Nog, PO ₄ , Pog	IV	-
	Rygarby	S	0,6	2006	OWO, Nk, NO ₃ , Nog	IV	TAK
				2008	OWO, NO ₃ , N og.	III	
				2009	BZT ₅ , OWO, org. subst. rozp., Nk, NO ₃ , Nog.	II	
Bajdycka Młynówka	Rygarby	S	0,1	2008	OWO, O ₂ , Nk, NO ₃ , N og., substancje rozp.	II	TAK

Źródło: WIOŚ w Olsztynie, opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

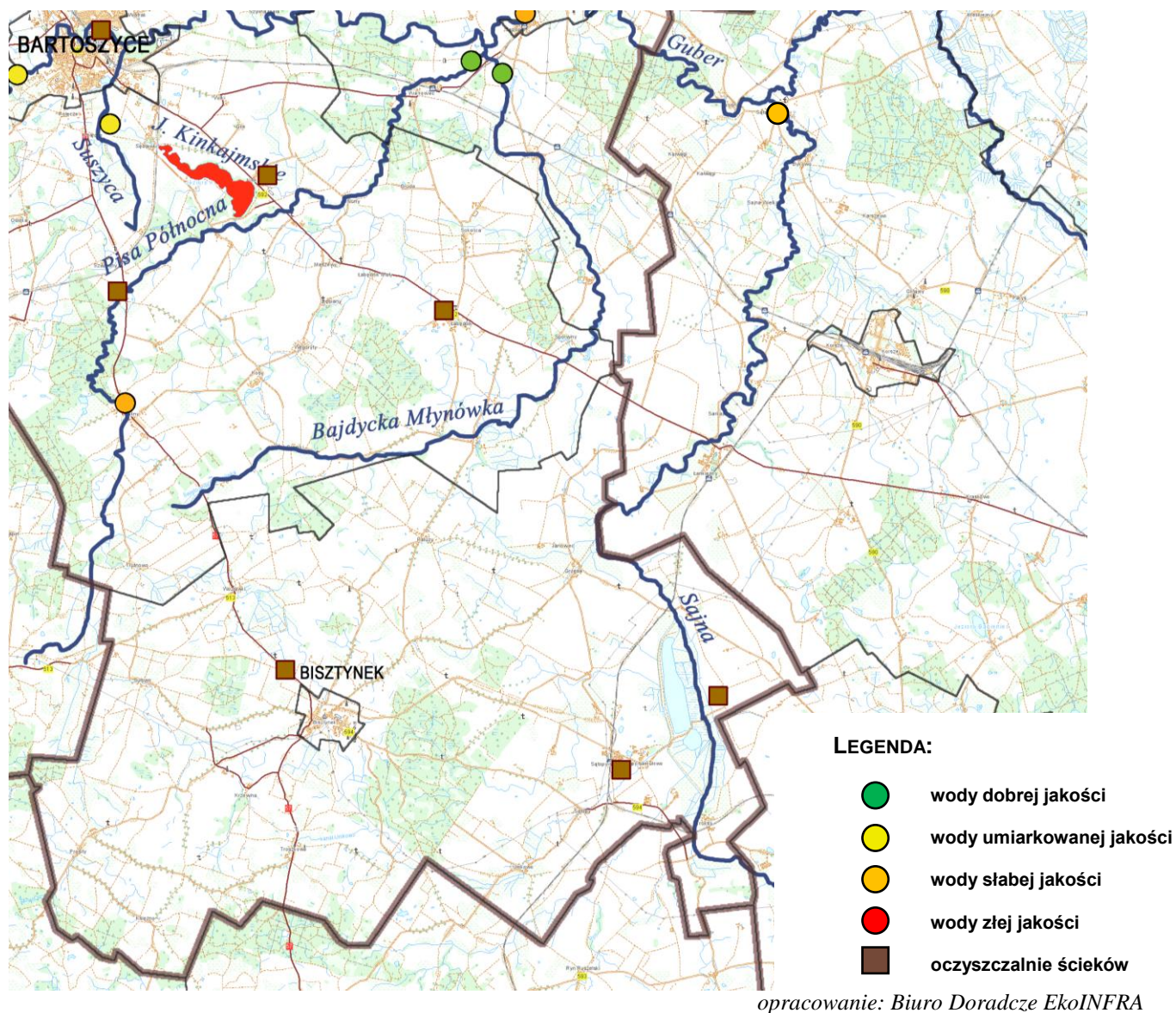
Objaśnienia:

Gminy: S – Sępólno,
 B – Gmina Bartoszyce,
 K - Korsze,

Wskaźniki: NO₂ – azotyny,
 NO₃ – azotany,
 NH₄ – azot amonowy,
 Nk – azot Kjejdahla
 Nog – azot ogólny
 PO₄ – fosforany,
 Pog – fosfor ogólny,
 ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu,
 BZT₅ – biochemiczne zapotrzebowanie tlenu
 OWO – ogólny węgiel organiczny
 Z – zawiesina ogólna

Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie można stwierdzić, że w przeważającej mierze jakość wód powierzchniowych wypływających z gminy jest dobra.

Niestety, wody większości rzek (poddanych ogólnej ocenie eutrofizacji) były zeutrofizowane.

Rys. 6. Lokalizacja oczyszczalni ścieków i jakość wód powierzchniowych

3.1.7. Powierzchnia ziemi

Na obszarze gminy Bisztynek dominują gleby związane kompleksów pszennych. Przeważają gleby brunatne właściwe. Górna część profilu glebowego wykazuje większy udział frakcji piaszczystych (gliny piaszczyste, piaski gliniaste mocne), a dolna część od głębokości ok. 50-100 cm buduje glina lekka lub średnia. W północno-wschodniej i wschodniej części gminy wykształciły się czarne ziemie właściwe. Oba typy gleb zaliczane są do drugiego, pszennego dobrego kompleksu glebowego. Zajmuje on ponad 73% powierzchni gruntów ornych.

Skład mechaniczny gleb kompleksów zbożowo-pastewnego mocnego i pszennego wadliwego jest podobny. Charakteryzują się one znaczną wilgotnością. Zajmują 5% powierzchni gruntów ornych. Występują głównie w rejonie Paluz, Warmian i Sątop. Gleby kompleksu pszennego wadliwego stanowią 3,7% powierzchni gruntów ornych i występują na terenach o

bardzo zróżnicowanej rzeźbie, a więc na zboczach, wzniesieniach. Średniurodzajne gleby kompleksu żytniego dobrego wykształcone zostały z piasków gliniastych lekkich podścielonych glinami lekkimi. Zajmują 6,85 % powierzchni gruntów ornych i rozsiane są prawie po całym terenie gminy. Gleby słabourodzajne kompleksu żytniego słabego występują w okolicy Wozławek i Łędlówek zajmując ponad 8% powierzchni gruntów ornych. Wśród gruntów ornych przeważają gleby klas III b stanowiąc około 57% i IV a – ponad 25%. Łącznie gleby klas II, III i IV zajmują ponad 96% powierzchni gruntów ornych. W tym gleby klasy II zajmują jedynie ok. 0,4% i występują głównie w okolicy miejscowości Sątopy. Pozostałe 4% to grunty V klasy i VI.

Gleby II i III klasy bonitacyjnej podlegają szczególnej prawnej ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Na terenie gminy Bisztynek zajmują one około 65 % powierzchni wśród gruntów ornych i ponad połowę trwałych użytków zielonych. Ochronie podlegają też grunty rolne klasy IV. Na obszarze gminy stanowią one 31 % powierzchni gruntów ornych i 35 % powierzchni trwałych użytków zielonych. Również chronione są gleby pochodzenia organicznego, które mają znaczący udział wśród trwałych użytków zielonych.

Na terenie gminy Bisztynek nie prowadzono badań czystości gleb. W ramach monitoringu chemizmu gleb ornych (jeden z komponentów Państwowego Monitoringu Środowiska) IUNG w Puławach prowadził badania na terenie powiatu bartoszyckiego jedynie w punkcie pomiarowym w Dzikowie (Gmina Górowo Iławeckie). Wydaje się, że ze względu na podobne uwarunkowania, wyniki tych badań można zastosować również do gleb w gminie Bisztynek. Badania prowadzone przez IUNG w Puławach w ramach monitoringu chemizmu gleb ornych w latach 1995-2005 wykazały, że w punkcie pomiarowym w Dzikowie (gmina Górowo Iławeckie) gleby nie są zanieczyszczone metalami ciężkimi. Podobna sytuacja występuje w przypadku zawartości siarki siarczanowej – gleba zawiera niską, naturalną ilość tego zanieczyszczenia. Natomiast w przypadku węglowodorów aromatycznych (WWA) jedynie w 1995 r. stwierdzono ich podwyższoną zawartość (stopień zanieczyszczenia 1 w skali od 0 do 4). W latach 2000 i 2005 zawartość WWA wynosiła 125-161 µg/kg gleby, co oznacza glebę niezanieczyszczoną.

Gleby kwaśne stanowią łącznie 77% powierzchni użytków rolnych, z czego bardzo kwaśne (pH do 4,5) i kwaśne (pH 4,6-5,5) stanowią odpowiednio 10 i 30%. Gleby te wymagają wapnowania.

Na przeważającej powierzchni gminy Bisztynek zagrożenie erozją jest niskie. Średnie zagrożenie erozyjne występuje jedynie lokalnie (w miejscach występowania dużych deniwelacji).

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne na terenie Gminy i Miasta Bisztynek są zbierane głównie w oparciu o system pojemnikowy (w większości pojemniki 110 l, 1100 l, 7 m³) oraz pojemnikowo-workowy.

Mieszkańcy i podmioty gospodarcze zawierają umowy z firmami świadczącymi usługi. Firmy świadczące usługi posiadają stosowne zezwolenia na zbieranie i transport odpadów. Opłaty za usługę (od mieszkańców i podmiotów) są pobierane przez firmy świadczące usługi. Na

terenie Gminy i Miasta Bisztynek w 2010 r. działały 2 podmioty zajmujące się zbieraniem i transportem odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek funkcjonuje również selektywna zbiórka odpadów. System jest obsługiwany przez firmy zajmujące się zbieraniem odpadów. Użytkownicy nie ponoszą odrębnych opłat za selektywną zbiórkę odpadów. Selektywne gromadzenie dotyczy przede wszystkim odpadów z tworzyw sztucznych i metali, szkła oraz papieru i kartonu, jak również odpadów niebezpiecznych (baterii, przeterminowanych leków, środków ochrony roślin) – głównie w punktach sprzedaży tych artykułów.

W 2010 r. zebrano na Gminy i Miasta Bisztynek 779,7 ton odpadów komunalnych, z czego 547,3 t pochodziło z gospodarstw domowych.

Odpady komunalne są unieszkodliwiane głównie poprzez składowanie. Na terenie gminy Bisztynek funkcjonuje następująca instalacja gospodarki odpadami: Międzygminny Zakład Kompleksowego Przerobu Odpadów Komunalnych w Sękitach.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gmina i Miasto Bisztynek wchodzi w skład Regionu Północno-Wschodniego. Międzygminny Zakład Kompleksowego Przerobu Odpadów Komunalnych w Sękitach stanowi instalację regionalną do przetwarzania odpadów komunalnych dla Regionu Północno-Wschodniego oraz instalację do zastępczej obsługi dla Regionu Centralnego – zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Obiekt jest zlokalizowany ok. 2 km w linii prostej na zachód od granicy miasta Bisztynek na gruntach Kolonii Bisztynek. W skład instalacji wchodzi linia do sortowania odpadów komunalnych i składowisko odpadów. Obiekt stanowi własność Miasta i Gminy Bisztynek, jest zarządzany przez gminną spółkę MZKPOK sp. z o.o.

Budowę składowiska w Sękitach zakończono w 1998 r. Graniczy ono z gruntami rolnymi, łąkami i nieużytkami. Najbliższe obiekty mieszkalne znajdują się w odległości 500 m w linii prostej od granicy składowiska.

Obiekt ma uregulowany stan formalno-prawny. Do końca roku 2010 na składowisku nagromadzono 5 329 t odpadów komunalnych. W chwili obecnej pojemność kwatery I została wyczerpana.

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie funkcjonuje żadne składowisko odpadów przemysłowych lub niebezpiecznych, ani żadna spalarnia odpadów medycznych i weterynaryjnych.

Odpady przemysłowe zgodnie z prawem są poddawane zagospodarowaniu przez wytwórców tych odpadów (bezpośrednio lub za pośrednictwem wyspecjalizowanych firm). W 2010 r. na terenie całego powiatu bartoszyckiego (brak danych dla terenu gminy) wytworzono 6,6 tys. ton odpadów przemysłowych wg danych GUS, z czego 6,1 tys. ton (92,4%) poddano odzyskowi. Natomiast wg danych WIOŚ na terenie powiatu wytworzono 13,24 tys. ton odpadów przemysłowych.

3.1.8. Zasoby naturalne

Gmina Bisztynek nie jest zasobna w kopaliny.

Kruszywo naturalne i surowce ilaste: w północnej i wschodniej części gminy tj. na północ od Paluz i koło Pleśnika zinwentaryzowano lokalne złoża piasku ze żwirem. Żwirownie okresowo czynne znajdują się na południu gminy, na skraju kompleksu leśnego w pobliżu Dąbrowy oraz w rejonie Sułowa. Trzy złoża zinwentaryzowano w rejonie Łędlawek, Księżna i Grzędy.

Kreda jeziorna: w ramach inwentaryzacji przeprowadzonej w 1996 roku wytypowano 5 obszarów spodziewanego występowania kredy jeziornej. Największe zasoby około 0,5 mln m³ spodziewane są w rejonie Łędlawek oraz w rejonie Paluz – około 300 tys. m³. Mniejsze ilości rzędu 120 -150 tys. m³ przewidywane są w rejonie miejscowości: Warmiany, Grzędy i Mołdyty.

Torf: na terenie gminy występuje 46 torfowisk, w obrębie których można spodziewać się udokumentowania złóż torfu. Przeważają tu torfowiska niskie. Zasoby torfu szacuje się na 6,5 mln m³ na powierzchni 265 ha. Największe torfowiska to Unikowo W (0,7 mln m³, powierzchnia 27 ha) i Łędlawki H (0,5 mln m³, powierzchnia 29 ha).

Na terenie gminy wykonano ponadto 33 otwory wiertnicze (badawcze, surowcowe, hydrogeologiczne).

3.1.9. Powietrze

Jakość powietrza atmosferycznego w Gminie i Mieście Bisztynek jest zadowalająca. Taką ocenę można przedstawić na podstawie klasyfikacji terenów województwa ze względu na stan czystości powietrza, która została przedstawiona WIOŚ (dane za 2009 r.). Klasyfikacji poddano poszczególne strefy województwa. Cały powiat bartoszycki (w tym Gmina i Miasto Bisztynek) został zaklasyfikowany do strefy bartoszycko-lidzbarskiej. Klasyfikacji dla tej strefy dokonano w oparciu o badania m.in. ze stacji pomiarowej zlokalizowanej w Bartoszycach. Klasyfikację przeprowadzono stosując dwa kryteria:

- ochronę zdrowia ludzi (uwzględniano stężenia następujących zanieczyszczeń: pył drobny PM 10, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ołów w pyle zawieszonym, benzen),
- ochronę roślin (uwzględniano stężenia następujących zanieczyszczeń: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki).

W klasyfikacji ze względu na ochronę zdrowia strefę bartoszycko-lidzbarską zaliczono do klasy A (najkorzystniejszej) – stężenia wszystkich zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych. Klasyfikacja strefy bartoszycko-lidzbarskiej jest zgodna z klasyfikacją wszystkich stref dla całego województwa. Należy przy tym pamiętać, że województwo warmińsko-mazurskie w skali całego kraju pod względem jakości powietrza atmosferycznego należy do czołówki.

W klasyfikacji ze względu na ochronę roślin strefę bartoszycko-lidzbarską zaliczono również do klasy A.

Należy zaznaczyć, że stężenia większości zanieczyszczeń nie przekraczają poziomu wartości dopuszczalnych i docelowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Źródła punktowe

Główne źródło punktowych zanieczyszczeń powietrza w Gminie i Mieście Bisztynek to energetyczne spalanie paliw, w wyniku którego do powietrza przedostają się: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pył (w tym pył drobny), tlenek węgla. W Gminie i Mieście Bisztynek znajduje się kilkanaście mniejszych kotłowni grzewczych. Głównym paliwem pozostaje nadal węgiel kamienny i olej opałowy, chociaż coraz więcej kotłowni jest dostosowywanych (modernizowanych) do spalania biomasy (np. zrębków drewna).

Źródła powierzchniowe

Znaczącym źródłem emisji są na terenie gminy pozostają indywidualne źródła ogrzewania (paleniska domowe). Paleniska indywidualne mogą być lokalnie bardzo uciążliwe, szczególnie w niekorzystnych warunkach meteorologicznych oraz przy spalaniu niewłaściwego paliwa (np. odpadów, szczególnie z tworzyw sztucznych, opon, polakierowanego drewna). Taka uciążliwość jest odnotowywana lokalnie na terenie gminy – w miejscach o gęstszej zabudowie.

Źródła liniowe

Emisja liniowa na terenie Gminy i Miasta Bisztynek jest związana przede wszystkim ze środkami transportu. Choć jest ona znacznie niższa od emisji ze źródeł punktowych, pozostaje szczególnie istotna ze względu na niskie źródło emisji, prowadzące często do powstania wysokich stężeń w strefie przebywania ludzi.

Źródłem emisji liniowej w gminie jest transport samochodowy. Substancje emitowane z silników pojazdów wpływają na jakość powietrza, szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ maleje wraz z odległością.

3.1.10. Hałas i pola elektromagnetyczne

W gminie Bisztynek nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu. W powiecie bartoszyckim w latach 2004-2011 przeprowadzono tylko jeden pomiar hałasu na ciągu komunikacyjnym w rejonie przejścia granicznego Bezledy w Bezledach (gmina Bartoszyce) w roku 2004. Zatem o poziomie hałasu komunikacyjnego na pozostałych drogach można wnioskować na podstawie natężenia ruchu.

Pomiar hałasu prowadzono na odcinku 1 km drogi nr 51 w okolicach gimnazjum w Bezledach. Średniodobowy poziom ekwiwalentny hałasu w tym punkcie wyniósł 67,1 dB, a średnie natężenie ruchu 158 pojazdów w ciągu godziny, w tym 23 ciężarowe.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 120, poz. 826) wartość dopuszczalną poziomu hałasu pochodzącego z dróg określa dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na 60 dB, a dla terenów zabudowy jednorodzinnej na 55 dB. Tereny, na których poziom ten jest przekroczony zalicza się do kategorii terenów zagrożonych hałasem. Na podstawie wyników badań hałasu w Bezledach można przypuszczać, że ludzie mieszkający w zabudowie usytuowanej wzdłuż drogi nr 51 są zagrożeni nadmiernym hałasem.

Ruch komunikacyjny w Gminie i Mieście Bisztynek jest średnio i mało nasilony, zatem hałas komunikacyjny jest mniejszy niż na drodze nr 51. Wydaje się, że w przypadku dróg gminy Bisztynek nie ma zagrożenia przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu. Mogą występować pojedyncze przypadki nadmiernego natężenia hałasu (niesprawne pojazdy, itp.). Wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego może mieć również zły stan dróg. Jednak fakt braku zagrożenia mogą potwierdzić jedynie stosowne badania.

Hałas przemysłowy w Gminie i Mieście Bisztynek nie występuje.

Przez teren gminy Bisztynek nie przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV. Natomiast na terenie gminy są zlokalizowane stacje bazowe telefonii komórkowej. Stacje bazowe telefonii komórkowej emitują pole elektromagnetyczne o największym natężeniu w kierunku pionowym w górę i zazwyczaj nie stanowią żadnego zagrożenia dla ludzi. Badania poziomu pól elektromagnetycznych na terenie powiatu bartoszyckiego przeprowadzono jedynie w gminie Bartoszyce w 2009 r. w Bezledach. Promieniowanie wynosiło 0,24 V/m dla częstotliwości 0,1 MHz – 1 GHz. Wartość dopuszczalna określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów wynosi 7 V/m, a zatem znacznie przekracza poziom zmierzony w Bezledach. Należy dodać, że w żadnym z punktów pomiarowych objętych badaniem poziomu pól elektromagnetycznych na terenie województwa w latach 2004-2010 nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych. Wszystkie zmierzone wartości składowej elektrycznej pól elektromagnetycznych kształtowały się na niskim poziomie. Można zatem stwierdzić, że występujący również w gminie Bisztynek poziom pól elektromagnetycznych nie stwarza zagrożenia dla ludzi i środowiska.

3.1.11. Substancje chemiczne w środowisku

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie ma żadnych obiektów mogących zagrazać bezpieczeństwu biologicznemu lub chemicznemu. Nie ma też zakładów, które mogą być sprawcą nadzwyczajnego zagrożenia środowiska w myśl przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.) – zarówno zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, jak i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Na terenie gminy Bisztynek występuje natomiast jeden rodzaj wyrobów zawierających azbest: płyty azbestowo-cementowe. Łącznie na terenie gminy znajduje się 61 575,5 m² płyt azbestowo-cementowych, co daje ogólną masę 677,3 Mg wyrobów zawierających azbest.

W 2011 r. opracowano „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu bartoszyckiego na lata 2011-2032” i przystąpiono do jego realizacji również na terenie Gminy i Miasta Bisztynek.

3.1.12. Zabytki i dobra materialne

Zachowane do dziś zabytki Bisztyńka (41 obiektów) stanowią głównie budowle sakralne, takie jak: kościół gotycki z XIV wieku, kościół renesansowy wybudowany w XVIII wieku. Ponadto, cennym obiektem zabytkowym jest Brama Lidzbarska stanowiąca część murów

obronnych z przełomu XV i XVI wieku. Zabytki na terenach wiejskich gminy to przede wszystkim obiekty sakralne.

3.1.13. Stan sanitarno-higieniczny gminy

Jakość środowiska w znacznym stopniu wpływa na stan zdrowia społeczeństwa. Dotyczy to zarówno długotrwałej jakości poszczególnych komponentów środowiska (powietrza, wód, gleb, środowiska akustycznego), jak i zdarzeń krótkotrwałych.

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek jakość środowiska była wysoka w porównaniu z najbardziej zanieczyszczonymi regionami w kraju, co przedstawiono w kolejnych rozdziałach. Pieczę nad aspektami zdrowotnymi środowiska sprawowała przede wszystkim Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bartoszycach. PSSE sporządza coroczną „Ocenę stanu sanitarno-higienicznego Gminy i Miasta Bisztynek”. Ogólna ocena stanu sanitarno-higienicznego gminy jest dobra.

W zagadnieniu środowiska w kontekście zdrowia ludzi istotne znaczenie ma przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym. Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie występują zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku awarii przemysłowej.

3.1.14. Inwestycje/obiekty mogące znacząco oddziaływać na środowisko

W chwili obecnej na terenie gminy Bisztynek znajduje się 1 obiekt mogący zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397):

- Składowisko odpadów w Sękitach.

Ponadto na terenie gminy znajdują się również obiekty i instalacje mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397), z których najważniejsza to:

- Oczyszczalnia ścieków w Bisztynku.

Tabela 3 przedstawia charakterystykę tych obiektów wraz z oceną ich oddziaływania na środowisko obecnie i przewidywaną w przyszłości.

W działaniach „Programu...” nie przewidziano do realizacji żadnych innych przedsięwzięć, które mogą zostać zaliczone do grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Natomiast do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będą należały głównie przedsięwzięcia wynikające z następujących działań:

II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody, w tym:

Podkierunek: II.3.1. Ochrona przed deficytem wody.

Do projektowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach tego kierunku mogących znacząco oddziaływać na środowisko mogą należeć: modernizacja budowli piętrzących wodę,

budowa zbiorników wodnych, melioracje, budowa i modernizacja dróg o twardej nawierzchni o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km.

II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi, w tym:

II.5.3. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody.

Do projektowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach tego kierunku mogących znacząco oddziaływać na środowisko mogą należeć: budowa i modernizacja magistrali wodociągowych z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową, budowa urządzeń do poboru wód podziemnych o zdolności poboru nie mniejszej niż 10 m³/godz.

III.2. Poprawa jakości powietrza, w tym:

Podkierunek: III.2.1. Redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii.

Podkierunek: III.2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu.

Do projektowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach tego kierunku mogących znacząco oddziaływać na środowisko mogą należeć: budowa i modernizacja ciepłowni lub innych instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej o mocy cieplnej nie mniejszej niż 25 MW, a przy stosowaniu paliwa stałego - nie mniejszej niż 10 MW, instalacje do przesyłu gazu oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków, budowa i przebudowa dróg o twardej nawierzchni o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km.

III. 3. Poprawa jakości wód, w tym:

III.3.1. Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych.

III.3.3. Budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociągowanych, położonych na obszarach zlewni pojeziernych oraz skupiskach zabudowy rekreacyjnej zlokalizowanej nad jeziorami.

III.3.5. Wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych.

III.3.7. Wyposażenie zakładów sektora rolno-spożywczego w wysokosprawne oczyszczalnie ścieków.

Do projektowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach tego kierunku mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą należeć: budowa lub modernizacja instalacji do oczyszczania ścieków przewidziane do obsługi nie mniej niż 400 równoważnych mieszkańców, instalacje do oczyszczania ścieków przemysłowych z wyłączeniem instalacji, które nie powodują wprowadzania do wód lub urządzeń ścieków zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska, budowa lub modernizacja sieci kanalizacyjnych o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową oraz przyłączy do budynków.

III. 5. Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych,

Podkierunek: III.5.4. Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego.

Do projektowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach tego kierunku mogących znacząco oddziaływać na środowisko może należeć budowa i przebudowa dróg o twardej nawierzchni o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km.

Na obecnym etapie nie można jednoznacznie zakwalifikować projektów zadań do przedsięwzięć mogących zawsze lub do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W trakcie procesów inwestycyjnych nastąpi właściwa kwalifikacja przedsięwzięć.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Tabela 3 Charakterystyka obiektów mogących oddziaływać na środowisko

L.p.	Rodzaj obiektu / zarządzający	Lokalizacja	Skala i zasięg działalności	Oddziaływanie na środowisko		
				Komponent	Obecne	Przewidywane
1.	Składowisko odpadów w Sękitach Międzygminny Zakład Kompleksowego Przerobu Odpadów Komunalnych Sękity Sp. z o.o. Bisztynek-Kolonia 14 11-230 Bisztynek	Bisztynek Kolonia (gmina Bisztynek) 54°05'6"N 20°52'9"E Najbliższe zabudowania mieszkalne znajdują się w odległości ok. 500 m w kierunku północno-wschodnim. W najbliższym sąsiedztwie składowiska nie występują budynki mieszkalne, obiekty użyteczności publicznej, obszary parków narodowych ani obszary ochrony uzdrowiskowej.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z grupy 20 oraz podgrup 19 05, 19 06, 19 08, 19 09, 19 12. Odpady pochodzą z gmin: • Gmina Bisztynek • Gmina Kiwity • Gmina Jeziorany • Gmina Biskupiec • Gmina Lidzbark Warmiński • Gmina Barczewo Na składowisku znajdują się: • kwatery do składowania odpadów, • sortownia o zdolności przerobowej 4 500 Mg rocznie – proces odzysku R14. Obiekt spełnia wymogi środowiskowe i ma uregulowany stan formalno-prawny. Jest zapisany w WPGO jako Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych dla Regionu Północno-Wschodniego.	wszystkie komponenty	Zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko w wyniku prawidłowej gospodarki odpadami; zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów.	jak obecne
				ludzie	Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców w wyniku ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami. Emisja spalin i hałasu podczas transportu odpadów.	jak obecne
				wody	W sąsiedztwie składowiska – brak wpływu, występuje izolacja syntetyczna - mata bentonitowa, geomembrana PEHD 0,2 cm, drenaż odcieków, wywóz odcieków do oczyszczalni ścieków, monitoring wód odciekowych, wód powierzchniowych i podziemnych. Poprawa jakości wód na obszarze gminy w wyniku realizacji prawidłowej gospodarki odpadami.	jak obecne
				powietrze	Możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów	jak obecne
				różnorodność biologiczna, Natura 2000	Poprawa warunków siedliskowych; wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia zanieczyszczenia wód i gleb.	jak obecne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

L.p.	Rodzaj obiektu / zarządzający	Lokalizacja	Skala i zasięg działalności	Oddziaływanie na środowisko		
				Komponent	Obecne	Przewidywane
2.	Oczyszczalnia ścieków w Bisztyнку Bisztynek Kolonia 2 11-230 Bisztynek Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bisztyнку ul. Słoneczna 3 11-230 Bisztynek	Bisztynek (gmina Bisztynek) 54°5'45"N 20°54'24"E Najbliższe zabudowania mieszkalne znajdują się w odległości ok. 250 m w kierunku zachodnim. W najbliższym sąsiedztwie oczyszczalni nie występują obiekty użyteczności publicznej, obszary parków narodowych ani obszary ochrony uzdrowskiej.	Oczyszczalnia ścieków w Bisztyнку oczyszcza ścieki dopływające systemem kanalizacji sanitarnej od mieszkańców miasta Bisztynek (łącznie ok. 2 750 osób), z zastosowaniem nowoczesnej technologii oczyszczania z podwyższonym usuwaniem biogenów. Średnia przepustowość oczyszczalni (z projektu) wynosi 520 m³/d. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka rów melioracyjny, a następnie rzeka Pisa Północna. Oczyszczalnia obsługuje aglomerację Bisztynek, która została umieszczona w Załączniku 2 (Aglomeracje nie stanowiące priorytetu dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego) Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych pod numerem PLWM061. Obiekt spełnia wymogi środowiskowe i ma uregulowany stan formalno-prawny.	wszystkie komponenty	Zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko w wyniku prawidłowej gospodarki ściekowej; zmniejszenie zagrożenia związanego z odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do środowiska.	jak obecne
				ludzie	Poprawa kondycji zdrowotnej w wyniku ograniczenia zanieczyszczenia środowiska ściekami. Eliminacja zagrożenia sanitarnego spowodowanego odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do środowiska. Emisja hałasu i aerozoli na terenie oczyszczalni.	jak obecne
				wody	Zrzut ścieków oczyszczonych do rowu melioracyjnego – odprowadzane ładunki są zgodne z pozwoleniem wodnoprawnym. Zmniejszenie zagrożenia skażenia wód nieoczyszczonymi ściekami sanitarnymi.	jak obecne
				powietrze	Emisja aerozoli i odorów, ograniczona jednak do terenu oczyszczalni i niewielkiego pasa wokół obiektu.	jak obecne
				powierzchnia ziemi	Możliwy negatywny wpływ na powierzchnię ziemi osadów powstających w oczyszczalni (są zagospodarowywane rolniczo). Zagrożenie jest eliminowane poprzez badanie osadów.	
				różnorodność biologiczna, Natura 2000	Poprawa warunków siedliskowych; wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia zanieczyszczenia wód. Możliwy negatywny wpływ na różnorodność biologiczną po niewłaściwym zastosowaniu osadów ściekowych w rolnictwie.	jak obecne

opracowanie: Biuro Doradzcze EkoINFRA

3.2. Główne problemy ochrony środowiska na terenie Gminy i Miasta Bisztynek

3.2.1. Problemy ochrony środowiska

„Program ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek” w rozdziale 3 zawiera szczegółową charakterystykę poszczególnych elementów środowiska wraz z identyfikacją problemów w ochronie wód, powietrza, powierzchni ziemi, różnorodności biologicznej, wynikających z oddziaływania hałasu i promieniowania, a także inne zagrożenia: poważnymi awariami i obecnością substancji chemicznych w środowisku. Zagadnienia te zostały uwzględnione w zaplanowanych kierunkach działań „Programu...”.

Znaczące problemy ochrony środowiska wynikają z zagrożeń różnorodności biologicznej (rozdziały 3.1.1. i 3.1.2. „Programu...”) na terenie gminy. Do zagrożeń tych należą:

- zmiany sposobów użytkowania ziemi, w tym ograniczenie lub zaniechanie tradycyjnych metod produkcji rolnej i wywoływane przez nie zjawiska sukcesji, ujednolicania upraw i niszczenie mozaiki siedlisk;
- procesy eutrofizacji i zanieczyszczenia środowiska,
- zmiany stosunków wodnych, związane głównie z melioracjami odwadniającymi,
- postępująca urbanizacja i zagospodarowanie obszaru, prowadzące m.in. do likwidacji powierzchni naturalnej i półnaturalnej przyrody, zaburzenia funkcjonowania ekosystemów (w tym ich łączności) oraz dysharmonii krajobrazu;
- fragmentacja krajobrazu i powstawanie barier migracyjnych dla zwierząt,
- postępująca synantropizacja fauny i flory oraz przenikanie gatunków obcych (w tym także ich planowe lub przypadkowe introdukcje), co powoduje wypadanie gatunków rodzimych, słabszych konkurencyjnie;
- bezpośrednie formy dewastacji przyrody (np. niszczenie i wypalanie trzcinowisk, wydeptywanie, zrywanie kwitnących okazów roślin, płoszenie, nielegalna eksploatacja torfu, wzniecane pożary, wycinka zadrzewień, zaśmiecanie),
- kłusownictwo,
- niewłaściwa gospodarka leśna na cennych przyrodniczo obszarach (np. utrzymywanie obcych – gatunkowo lub siedliskowo – gatunków drzew, wyrąb starodrzewi i drzew dziuplastych, stosowanie zrębów zupełnych, pozostawianie zbyt małych ilości martwego drewna).

Zagrożenie dla wód (rozdziały 3.1.3. i 3.2.3. „Programu...”) stanowi przede wszystkim zjawisko nielegalnego odprowadzania ścieków sanitarnych bez oczyszczenia (np. z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych) oraz spływy obszarowe (głównie zanieczyszczenia rolnicze). Odprowadzenie do wód nieoczyszczonych ścieków może doprowadzić do degradacji wód. Zawarty w ściekach związek biogenne (azot i fosfor) zwiększają poziom eutrofizacji. Zanieczyszczenie wód wpływa na stan ekosystemów wodnych i zależnych od wody, powodując zmiany struktury gatunkowej zasiedlających je organizmów, a w szczególności zmniejszenie bioróżnorodności. W opisie dotyczącym wód uwzględniono poszczególne źródła zanieczyszczeń: punktowe zrzuty ścieków, spływy obszarowe, opady atmosferyczne, zrzuty ścieków z obszarów nieobjętych kanalizacją, składowisk odpadów, itd.

Na terenie gminy Bisztynek główną przyczyną powstawania zanieczyszczeń powietrza (rozdział 3.2.2. „Programu...”) jest spalanie paliw, w tym: w procesach energetycznego spalania paliw kopalnych oraz w silnikach spalinowych napędzających pojazdy. Większość zanieczyszczeń powietrza jest emitowana przez zakłady sektora energetycznego (ciepłownictwo). W części obszaru gminy, szczególnie na obszarach zurbanizowanych, lokalny poziom stężeń zanieczyszczeń powietrza jest kształtowany przez tzw. emisję niską pochodzącą z niedużych obiektów mieszkalnych i usługowych ogrzewanych indywidualnie oraz palenisk domowych. Zanieczyszczeniem szczególnie szkodliwym dla zdrowia ludzi jest pył zawieszony PM10 i PM2,5 emitowany bezpośrednio ze źródeł antropogenicznych i naturalnych jak również powstający w wyniku reakcji i przemian jego prekursorów (tlenków siarki i azotu, amoniaku, lotnych związków organicznych). W „Programie...” opisano także zagrożenia substancjami niszczącymi warstwę ozonową i gazami cieplarnianymi (rozdział 3.2.2.4).

Zagrożeniem dla powierzchni ziemi (rozdział 3.1.4. „Programu...”) jest przede wszystkim antropopresja, wpływająca na przekształcenia krajobrazu, fragmentację ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, utratę funkcji gleb.

Lokalnie, zagrożenie gleb może być związane z: nielegalnym składowaniem odpadów w miejscach do tego nie przystosowanych, nieprawidłowym zagospodarowaniem osadów pościekowych. Problemy gospodarki odpadami opisano w rozdziale 3.2.4. „Programu...”.

Dużym zagrożeniem dla środowiska naturalnego w aspekcie zasobów geologicznych (rozdział 3.1.5. „Programu...”) może być nielegalna eksploatacja surowców. Skala tego zjawiska może nasilać się wraz z rozwojem infrastruktury w danym terenie – przede wszystkim inwestycjami drogowymi. Eksploatacja odkrywkowa powoduje trwałe przekształcenia powierzchni ziemi takie jak: degradacja pokrywy glebowej, zmiany w krajobrazie, a także lokalne obniżenie zwierciadła wód gruntowych.

Zagrożeniem dla środowiska może być także emisja hałasu i pól elektromagnetycznych (rozdział 3.2.5. „Programu...”). Decydujący wpływ na stan klimatu akustycznego w gminie ma rozwój infrastruktury transportowej. Jest to problem narastający, związany ze stałym wzrostem natężenia ruchu, w szczególności najcięższych i najbardziej hałaśliwych samochodów ciężarowych. Wzrost natężenia hałasu powodują również: nieprawidłowo rozwiązane układy komunikacyjne, nieodpowiedni stan nawierzchni jezdni, niezadawalający stan techniczny pojazdów oraz prędkość jazdy. Natomiast występujący w gminie poziom pól elektromagnetycznych nie stwarza zagrożenia dla ludzi i środowiska.

Problemem ochrony środowiska może być skuteczne przeciwdziałanie poważnym awariom (rozdział 3.2.1. „Programu...”) oraz, w przypadku wystąpienia, szybkie usuwanie ich skutków. Na terenie gminy Bisztynek nie ma żadnych obiektów mogących zagrażać bezpieczeństwu biologicznemu lub chemicznemu. Nie ma też zakładów, które mogą być sprawcą nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Natomiast występuje transport substancji niebezpiecznych. W transporcie mamy do czynienia z mniejszymi ilościami (od kilku do kilkudziesięciu ton) substancji niebezpiecznych niż na terenie zakładów. Natomiast nieprzewidywalność miejsca wystąpienia awarii w transporcie substancji niebezpiecznych jest czynnikiem utrudniającym podejmowanie działań w przypadku jej wystąpienia.

Do problemów środowiskowych należy także obecność substancji chemicznych (rozdział 3.2.6. „Programu...”). Substancje chemiczne mają często działanie zagrażające zdrowiu człowieka i czystości środowiska, w wielu przypadkach jest to działanie toksyczne. Często

wiele niebezpiecznych substancji (substancji wzbudzających szczególne obawy) jest stosowanych w procesach technologicznych, nawet jeżeli istnieją dla nich bezpieczne odpowiedniki. Na podstawie „Oceny stanu sanitarno-higienicznego Gminy i Miasta Bisztynek za 2011 r.”, sporządzonej przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Bartoszycach, można stwierdzić, że na chemiczne czynniki szkodliwe narażeni są jedynie pracownicy Rejonu Dróg Publicznych wykonujący prace na terenie gminy Bisztynek.

Do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska należy azbest (rozdział 3.2.4.2. „Programu...”). Łącznie na terenie gminy znajduje się 61 575,5 m² płyt azbestowo-cementowych, co daje ogólną masę 677,3 Mg wyrobów zawierających azbest. W 2011 r. opracowano „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu bartoszyckiego na lata 2011-2032” i przystąpiono do jego realizacji również na terenie gminy Bisztynek.

Do substancji szczególnie uciążliwych dla środowiska należą polichlorowane bifenylo PCB. Użytkowanie urządzeń zawierających PCB było dopuszczone prawem nie dłużej niż do 30.06.2010 r. Na terenie gminy nie występują odpady zawierające PCB.

Eliminowanie w/w problemów ochrony środowiska wymaga prowadzenia działań zarówno o charakterze inwestycyjnym, jak i nieinwestycyjnym, w tym działań o charakterze edukacyjnym. Wśród nich szczególnego znaczenia nabiera podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz rozwój schematów zarządzania dla podejmowania właściwych decyzji planistycznych i realizacyjnych.

3.2.2. Środowiskowe zagrożenia stanu sanitarno-higienicznego i zdrowia mieszkańców gminy

Zanieczyszczenia środowiska, przede wszystkim oddziaływanie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz zły stan jakości wód podziemnych ujmowanych do spożycia stanowią potencjalne zagrożenie stanu zdrowia ludzi.

Analiza dostępnych danych pozwala wnioskować, że jakość powietrza w gminie Bisztynek jest dobra. W klasyfikacji ze względu na ochronę zdrowia strefę bartoszycko-lidzbarską (do której należy gmina) zaliczono do klasy A (najkorzystniejszej) – stężenia wszystkich zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych.

Lokalnie mogą występować sytuacje o zwiększonym narażeniu ludzi na podwyższone stężenia zanieczyszczeń w powietrzu spowodowane zwiększoną emisją z:

- energetycznego spalania paliw stałych w paleniskach domowych,
- współspalania odpadów w paleniskach domowych i małych źródłach z obiektów usługowych i związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- środków transportu szczególnie w ciasnej zabudowie przy niesprzyjających warunkach rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

Na terenie gminy Bisztynek zasięg oddziaływania hałasu jest bardzo zróżnicowany. Najbardziej uciążliwy jest hałas komunikacyjny drogowy – stanowi on główne zagrożenie na terenach zurbanizowanych. Wydaje się, że w przypadku dróg gminy Bisztynek nie ma zagrożenia przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu. Mogą występować pojedyncze

przypadki nadmiernego natężenia hałasu (niesprawne pojazdy, itp.). Wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego może mieć również zły stan dróg.

Na stan zdrowia ludzi ma także wpływ jakość wód podziemnych ujmowanych jako woda pitna. Wody z ujęć na terenie gminy Bisztynek zawiera nadmierne ilości żelaza i manganu, oraz sporadycznie jonu amonowego i jest poddawana uzdatnianiu. Zawartość związków żelaza i manganu wynika z naturalnych warunków geologicznych warstw wodonośnych. Pochodzenie jonów amonowych w wodach wgłębnych o napiętym zwierciadle wynika z procesów geochemicznych, zaś w wodach gruntowych o zwierciadle swobodnym związana jest głównie z działalnością antropogeniczną.

Wg „Oceny stanu sanitarno-higienicznego Gminy i Miasta Bisztynek za 2011 rok” sporządzonej przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Bartoszycach, w 2011 r. zakończono postępowanie administracyjne na jakość wody w wodociągach Prosimy i Kokoszewo. Na koniec roku woda we wszystkich wodociągach została oceniona jako dobra.

Należy podkreślić, że na terenie gminy warstwy wodonośne są stosunkowo dobrze izolowane osadami o słabej przepuszczalności i jakość wód wgłębnych nie jest zagrożona (zagrożenie średnie i niskie).

3.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów objętych ochroną

3.3.1. Parki Krajobrazowe

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie występują Parki Krajobrazowe.

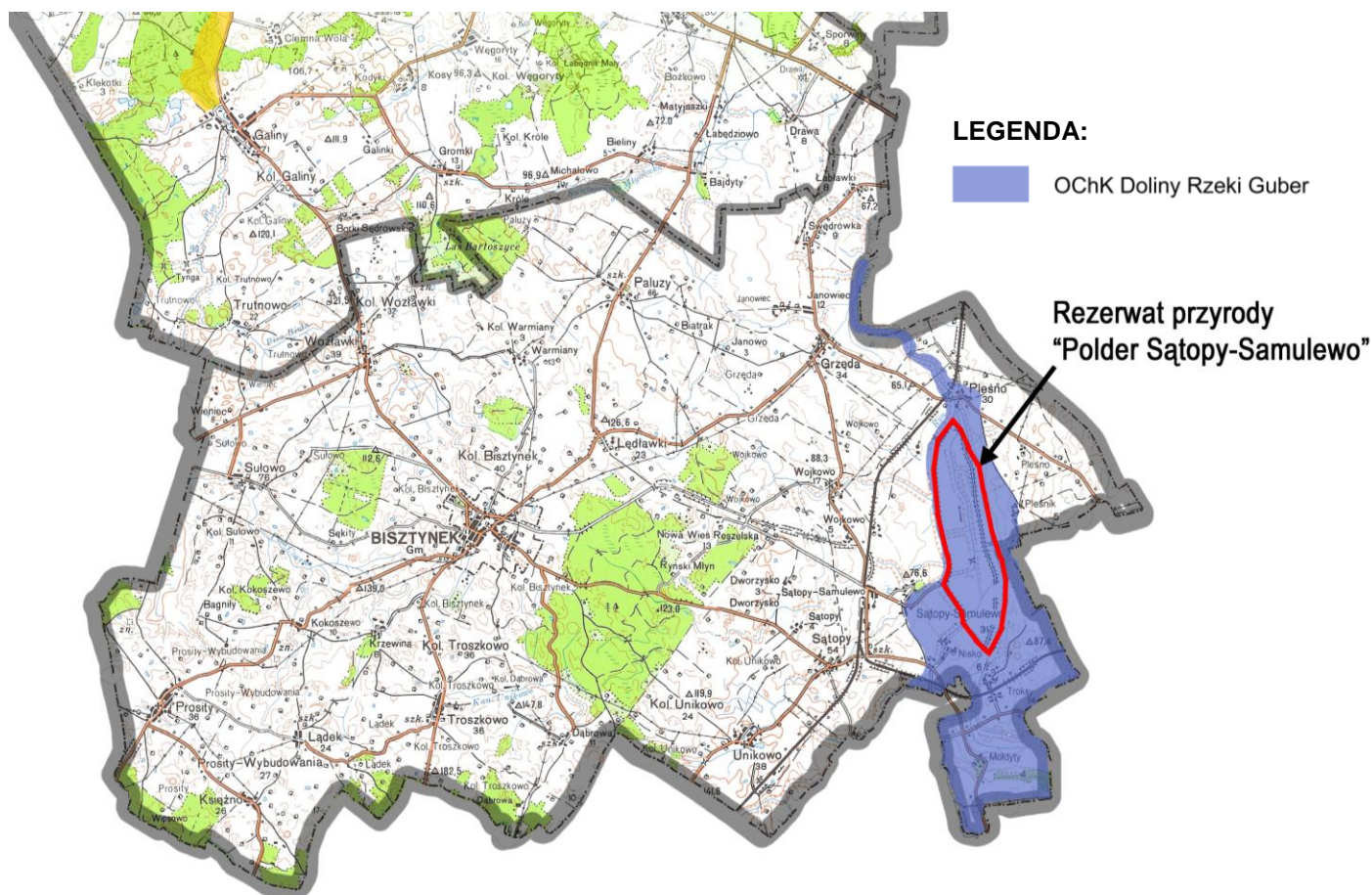
3.3.2. Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu wyznaczono w dolinie rzeki Sajny, będącej dopływem rzeki Guber:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber (powierzchnia ogółem 14 363,8 ha).

Granice OChK przedstawiono na Rys. 7.

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

Rys. 7. Granice obszaru chronionego krajobrazu i rezerwatu przyrody

Głównym problemem na Obszarze Chronionego Krajobrazu jest zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju na tym terenie. Jednak realizacja zadań „Programu...” w żaden sposób nie koliduje z zachowaniem ochrony istniejącego OChK oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a wręcz przeciwnie – zwiększa tę ochronę, szczególnie poprzez realizację działań z kierunków:

- Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami ochrony środowiska.
- Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu.
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.
- Dobra jakość powietrza.
- Dobra jakość wód.
- Efektywna gospodarka odpadami.

3.3.3. Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie występują Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe.

3.3.4. Rezerwaty przyrody

Na terenie gminy Bisztynek występuje 1 rezerwat przyrody (lokalizację rezerwatu w odniesieniu do terenu gminy przedstawia Rys. 7):

1. Rezerwat przyrody „Polder Sątopy-Samulewo” o powierzchni 333,3 ha (wokół granic rezerwatu ustanowiono otulinę o pow. 793,00 ha), ustanowiony w 2009 r. dla zachowanie rozlewiska stanowiącego lęgownisko licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz miejsce koncentracji ptaków w czasie jesiennych i wiosennych migracji, rezerwat faunistyczny.

Realizacja zadań „Programu...” w żaden sposób nie koliduje z zachowaniem ochrony istniejącego rezerwatu, a wręcz przeciwnie – zwiększa tę ochronę, szczególnie poprzez realizację działań z kierunków:

- Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu.
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.
- Dobra jakość powietrza.
- Dobra jakość wód.

3.3.5. Użytki ekologiczne

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie występują użytki ekologiczne.

3.3.6. Pozostałe formy ochrony przyrody

Z pozostałych form ochrony przyrody na terenie Gminy i Miasta Bisztynek znajdują się 2 pomniki przyrody (ożywionej i nieożywionej):

- W północno-wschodniej części miasta Bisztynek znajduje się głaz noszący nazwę „Diabelski Kamień”. Jest to największy głaz narzutowy na Pojezierzu Mazurskim. Obwód jego wynosi 28 m, długość 9,0 m szerokość 5,8 m, a wysokość 3,16 m. Jest to szary granit.
- W lesie na wschód od Bisztyńka, w oddziale 235 Leśnictwa Kamieniec (w zasięgu Nadleśnictwa Bartoszyce) rośnie dąb szypułkowy o obwodzie pnia 430 cm i wysokości 16 m.

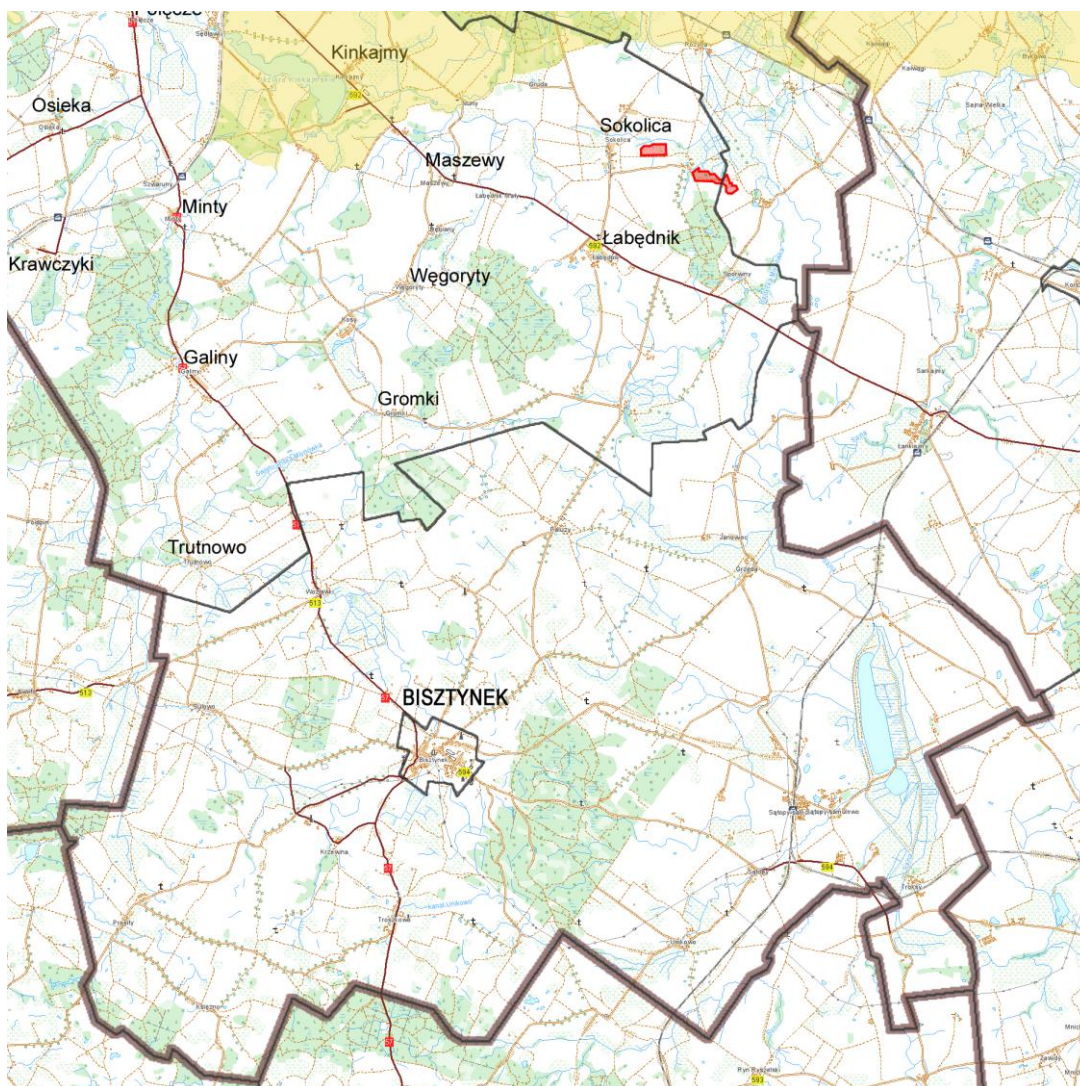
Realizacja zadań „Programu...” w żaden sposób nie koliduje z zachowaniem ochrony istniejących pomników przyrody, a wręcz przeciwnie – zwiększa tę ochronę, szczególnie poprzez realizację działań z kierunków:

- Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami ochrony środowiska.
- Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu.
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.
- Dobra jakość powietrza.
- Dobra jakość wód.
- Efektywna gospodarka odpadami.

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie występują **stanowiska dokumentacyjne**.

3.4. Przewidywane znaczące oddziaływania programu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek nie występują obszary chronione w ramach sieci Natura 2000. Najbliższe obszary chronione w ramach sieci Natura 2000 znajdują się w odległości ok. 3 km na północ od granicy gminy Bisztynek (Rys. 8), w gminie Bartoszyce i Sępól.

Źródło: : www.natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/pl , opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

Rys. 8. Rozmieszczenie obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Warmińska” PLB280015, powierzchnia 145 342,0 ha. „Ostoja Warmińska” została ustanowiona jako obszar Natura 2000 przede wszystkim dla ochrony jednego gatunku – bociana białego, który osiąga tu największą liczebność i największe zagęszczenie w kraju. Jest to jednak również bardzo ważna ostoja dla wielu innych gatunków ptaków, występują tu bowiem aż 93 gatunki ptaków waloryzujące obszary Natura 2000 (w tym 81 gatunków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych). Jest wśród nich 38 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 15 gatunków z Polskiej czerwonej księgi

zwierząt. Ostoja Warmińska rozciąga się na obszarze gmin: Gmina Górowo Iławeckie, Miasto Górowo Iławeckie, Gmina Bartoszyce, Miasto i Gmina Sępól (na terenach wiejskich i miejskich) – na mapie kolor żółty.

Jednym z najważniejszych zagrożeń dla występujących na terenie „Ostoi Warmińskiej” cennych gatunków ptaków oraz ich siedlisk, a także ogólnie dla różnorodności biologicznej jest zaniechanie systemu ekstensywnego rolnictwa, prowadzącego do porzucenia rolniczego użytkowania ziemi, oraz zarastania nieużytkowanych łąk, torfowisk i innych terenów otwartych i cennych przyrodniczo. Zagrożeniem jest także rozwój rolnictwa intensywnego, na niektórych obszarach, związanego z daleko idącą unifikacją krajobrazu rolniczego (wycinanie zadrzewień śródpolnych, zasypywanie niewielkich zbiorników wodnych i torfowisk) powodującą utratę wielu siedlisk, zwłaszcza podmokłych. Innym poważnym niebezpieczeństwem jest zmniejszanie się powierzchni terenów otwartych w wyniku zalesiania nieużytków porolnych przejętych przez Lasy Państwowe, a także śródleśnych enklaw, w wyniku czego na dawnych terenach otwartych powstają młode monokultury leśne. Innym szkodliwym dla siedlisk cennych gatunków ptaków czynnikiem jest osuszanie lasów i borów bagiennych oraz śródleśnych mokradeł, a także prowadzenie zrębów zupełnych na obszarze najcenniejszych siedlisk leśnych: grądów, łągów i olsów.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Torfowiska źródłiskowe koło Łabędnika” PLH280047, powierzchnia 27 ha. Obszar jest położony na Równinie Sępolejskiej. W skład obszaru wchodzi dwa osobne torfowiska źródłiskowe otoczone użytkami zielonymi. Jedno znajduje się ok. 1,5 km na wschód od wsi Sokolica i reprezentuje dobrze wykształcony kopułowy typ torfowiska źródłiskowego. Na obrzeżach kopuły licznie rosną drzewa i krzewy: olsza szara i czarna, jesion wyniosły, dziki bez czarny i wierzba szara. Na dzikim bzie czarnym występuje grzyb – ucho bżowe, po raz pierwszy znaleziony w północnej Polsce na tym właśnie obiekcie. Na kopule występuje źródłiskowy zbiornik wodny - miejsce wypływu wody gruntowej otoczony kępami turzycy prosowej przechodzącej dalej w szuwar turzycy błotnej i szuwar trzcinowy. W źródłiskowym zbiorniku wodnym występuje rzeżucha gorzka typowa oraz mech żebrowiec paprociowy – gatunki charakterystyczne dla źródłiskowych fitocenoz. Drugie torfowisko znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie osady Spurgle, na południowy wschód od zabudowań. Zajmuje ono pow. 15,39 ha, z czego większość to torfowisko źródłiskowe wiszące, a reszta to łąki zmiennowilgotne. Przylega ono do wzniesienia i reprezentuje głównie typ wiszący. Deniwelacja dochodzi do 15 m, a na grząskim zboczu występują liczne źródła. Na torfowisku tym występuje siedlisko: źródłiskowe lasy olszowe na niżu oraz punktowo petryfikujące źródła z utworami tufowymi. W źródłiskowym olesie licznie występują: porzeczka czarna, sitowie leśne i chmiel zwyczajny. Występują też płaty szuwaru trzcinowego, turzycowiska turzycy prosowej oraz źródłiskowe zbiorowisko. Z rzadszych gatunków roślin występują m.in.: kruszczyk błotny, listera jajowata, jaskier wielki, bniec czerwony, trędownik skrzydlaty, rzeżucha gorzka typowa oraz mech żebrowiec paprociowy. „Torfowiska źródłiskowe koło Łabędnika” rozciągają się na obszarze gmin: Gmina Bartoszyce, Miasto i Gmina Sępól (na terenach wiejskich) – na mapie kolor czerwony.

Problemem było poddawanie torfowiska niekorzystnym przekształceniom: wiosną wypalano szuwar na torfowisku kopułowym, wycięto fragment lasu na torfowisku wiszącym, przekształcono stosunki hydrograficzne kopiąc rowy melioracyjne. Najpoważniejszym zagrożeniem obecnie są regionalne i lokalne zmiany hydrologiczne związane z poborem wód artezyjskich. Może to doprowadzić do zmniejszenia dopływu wody do torfowisk źródłiskowych. Ponieważ w pobliżu Obszaru zlokalizowane są osady ludzkie pewnym zagrożeniem może okazać się antropopresja związana z penetracją przez ludzi i zwierzęta hodowlane.

Realizacja zadań „Programu...” w żaden sposób nie koliduje z zachowaniem ochrony istniejących obszarów Natura 2000, a wręcz przeciwnie – zwiększa tę ochronę, szczególnie poprzez realizację działań z kierunków:

- Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami ochrony środowiska.
- Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu.
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.
- Dobra jakość powietrza.
- Dobra jakość wód.
- Efektywna gospodarka odpadami.

Wszelkie prace inwestycyjne związane z realizacją „Programu...” (w szczególności z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.3. II.4., II.5., III.2., III.3., III.4., III.5.) mogą jedynie pośrednio oddziaływać na cele i przedmiot ochrony Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Warmińska”. Może wystąpić:

- płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji,
- emisja hałasu i spalin podczas prowadzenia inwestycji,
- usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji,
- przerwanie szlaków migracyjnych zwierząt,
- likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek realizacji inwestycji.

O ile dwa pierwsze czynniki są krótkoterminowe i chwilowe, o tyle pozostałe są długoterminowe i stałe. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Warmińska” będzie eliminowane, minimalizowane lub kompensowane w szczególności poprzez:

- uwzględnianie ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji,
- wprowadzenie nasadzeń zieleni,
- odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych,
- dbałość o zapewnienie ciągłości korytarzy ekologicznych, w tym poprzez projektowanie przepławek dla ryb przy planowaniu inwestycji hydrotechnicznych,
- prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt.

Poza potencjalnym oddziaływaniem pośrednim opisanym powyżej nie przewiduje się innego znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.

3.5. Przewidywane oddziaływanie programu (w tym znaczące) na poszczególne komponenty środowiska

Wszystkie opisane w „Programie...” działania zostały przeanalizowane pod kątem zgodności z zakresem określonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W podanej poniżej macy środowiskowych oddziaływań realizacji działań (Tabela 4) określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty środowiska.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Tabela 4 Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji działań zaplanowanych w „Programie...”

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
PRIORYTET: DZIAŁANIA SYSTEMOWE						
I.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w dokumentach strategicznych.	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
I.1.1. Opracowywanie prognoz oddziaływania na środowisko dla wszystkich dokumentów o charakterze strategicznym i zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie OOS.	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
I.1.2. Działania edukacyjne dotyczące udziału społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.						
I.2. Rozwój współpracy między powiatami i gminami dla realizacji celów POŚ.	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
I.2.1. Uczestnictwo w inicjatywach związanych z międzygminną współpracą w zakresie zagadnień objętych POŚ.	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
I.3. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, rozwój proekologicznej produkcji towarów oraz świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego.	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
I.3.1. Uwzględnianie zasad systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego organizowanych przez wszystkie instytucje korzystające ze środków publicznych.	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
I.3.2. Prowadzenie działań edukacyjnych kształtujących zrównoważone wzorce konsumpcji.						
I.4. Rozwój systemu ekozarządzania - stymulowanie przystępowania przedsiębiorstw i instytucji do systemów zarządzania środowiskowego.	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
I.4.1. Działania edukacyjne dotyczące upowszechniania wśród społeczeństwa logo EMAS i normy ISO 14001, a także logo CP jako znaków jakości środowiskowej firmy będącej wytwórcą danego wyrobu lub świadczącej określoną usługę.	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
I.5. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska I.5.1. Doskonalenie systemu udostępniania społeczeństwu informacji o środowisku i jego ochronie przez organy administracji samorządowej. I.5.2. Wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska. I.5.3. Zapewnienie udziału pozarządowych organizacji ekologicznych we wszystkich gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska. I.5.4. Rozwój współpracy z mediami w zakresie upowszechniania informacji o środowisku i jego ochronie.	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	pośrednie	brak	brak
I.6. Wzrost odpowiedzialności za szkody w środowisku I.6.1. Uczestnictwo w szkoleniach na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku.	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	pośrednie	brak	brak
I.7. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego I.7.1. Uwzględnienie w studiach oraz planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska, gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko (wraz z poprawą jakości tych dokumentów). I.7.2. Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie walorów przyrodniczych, jakości powietrza i wód oraz zagrożenia hałasem.	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	pośrednie	brak	brak
I.8. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa Podkierunek: I.8.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. I.8.1.1. Podejmowanie akcji i działań na rzecz aktywnej ochrony środowiska w gminie oraz upowszechnianie informacji o jego walorach przyrodniczych i kulturowych. I.8.1.2. Prowadzenie zajęć terenowych, „zielonych lekcji”, wykładów, prelekcji, prezentacji multimedialnych, pokazów filmów dla różnych grup odbiorców. I.8.1.3. Organizowanie konkursów, wystaw, akcji, kampanii i festynów ekologicznych.	ludzie	Pozytywne: kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody i środowiska	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
<p>I.8.1.4. Popularyzacja wiedzy o środowisku i jego ochronie przez media, publikacje i Internet.</p> <p>I.8.1.5. Propagowanie sprzyjających ochronie środowiska zachowań konsumenckich.</p> <p>I.8.1.6. Promocja proekologicznych form gospodarowania, eko- i agroturystyki, zdrowej żywności i zdrowego trybu życia.</p> <p>Podkierunek: I.8.2. Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez samorządy i ich jednostki organizacyjne oraz ekologiczne organizacje pozarządowe.</p> <p>I.8.2.1. Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności edukacyjnej prowadzonej przez jednostki organizacyjne samorządu oraz ekologiczne organizacje pozarządowe.</p> <p>Podkierunek: I.8.3. Opracowanie i realizacja lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców.</p> <p>I.8.3.1. Prowadzenie lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców.</p>	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	pośrednie	brak	brak
<p>Podkierunek: I.8.4. Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych i izb edukacyjnych.</p> <p>I.8.4.1. Budowa infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, izb edukacyjnych.</p>	ludzie	Pozytywne: kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody i środowiska	długoterminowe	bezpośrednie, pośrednie	brak	brak
	zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna, krajobraz	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko poprzez kanalizowanie ruchu turystycznego	długoterminowe	pośrednie	brak	brak
		Negatywne:	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	brak	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnianie zasad ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu i realizacji inwestycji • uwzględnianie zasad ochrony krajobrazu
PRIORYTET: OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH						
<p>II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu</p> <p>Podkierunek: II.1.1. Rozwój form ochrony przyrody</p> <p>II.1.1.1. Utrzymanie form ochrony przyrody w gminie, w tym istniejących rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.</p> <p>II.1.1.2. Powiększanie i powoływanie nowych form ochrony przyrody.</p>	ludzie	Pozytywne: wzrost wiedzy na temat stanu i zagrożeń środowiska oraz doskonalenie metod jego ochrony	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zapewnienie ochrony siedlisk, gatunków i krajobrazów	długoterminowe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
<p>Podkierunek: II.1.2. Zapewnienie integralności przyrodniczej regionu</p> <p>II.1.2.1. Wyznaczenie, utrzymanie i właściwe zagospodarowanie lądowych korytarzy ekologicznych, łączących obszary o charakterze węzłowym.</p> <p>II.1.2.2. Budowa przejść dla zwierząt na trasach komunikacyjnych.</p> <p>II.1.2.3. Zapewnienie ciągłości morfologicznej rzek, ze szczególnym uwzględnieniem tras migracji ryb.</p> <p>II.1.2.4. Zapewnienie ochrony i renaturalizacja zbiorowisk roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe.</p>	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zapobieganie fragmentacji krajobrazu, ułatwienie migracji zwierząt	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
<p>Podkierunek: II.1.3. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym</p> <p>II.1.3.1. Promocja i realizacja programów rolnośrodowiskowych, wdrażanie na obszarach cennych przyrodniczo proekologicznych form gospodarowania</p> <p>II.1.3.2. Wspieranie gospodarowania na ekstensywnie użytkowanych łąkach i pastwiskach.</p> <p>II.1.3.3. Powstrzymanie sukcesji i ograniczanie zalesień na obszarach nieleśnych o wysokiej wartości przyrodniczej.</p> <p>II.1.3.4. Zachowanie i odtwarzanie śródpolnych remiz, zadrzewień, zakrzaceń i małych zbiorników wodnych.</p> <p>II.1.3.5. Utrzymanie i tworzenie różnych form zadrzewień nierozzerwalnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego.</p>	ludzie	Pozytywne: wzrost bezpieczeństwa ekologicznego, zapobieganie stratom gospodarczym, poprawa komfortu zamieszkania i wypoczynku	długoterminowe	bezpośrednie, pośrednie	brak	brak
<p>Podkierunek: II.1.4. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie zurbanizowanym</p> <p>II.1.4.1. Zachowanie, powiększanie i pielęgnacja terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych, jako obszarów rekreacji i ostoi przyrodniczych.</p> <p>II.1.4.2. Wprowadzanie do zieleni miejskiej nasadzeń rodzimych gatunków drzew i krzewów przy stopniowej eliminacji gatunków obcych.</p>	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: ochrona i przywracanie do właściwego stanu elementów rodzimej przyrody	długoterminowe	bezpośrednie, pośrednie	brak	brak
<p>Podkierunek: II.1.5. Ograniczanie negatywnego wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na przyrodę, mieszkańców, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz obiekty zabytkowe.</p>	ludzie	Pozytywne: tworzenie warunków dla komfortu zamieszkania i wypoczynku	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
<p>II.1.5.1. Przeprowadzanie wieloaspektowej analizy potencjalnych oddziaływań i określanie warunków lokalizacji nowych inwestycji.</p>	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zapewnienie ochrony siedlisk, gatunków i krajobrazów	długoterminowe	pośrednie	brak	brak
<p>II.2. Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej</p> <p>Podkierunek: II.2.1. Okresowe rewizje planów urządzania lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych, kształtowania właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z</p>	ludzie	Pozytywne: zapewnienie korzyści gospodarczych i pozaprodukcyjnych funkcji lasów	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów. II.2.1.1. Przeprowadzanie rewizji planów urządzania lasów. Podkierunek: II.2.2. Uzupełnianie i aktualizacja planów urządzania lasów niebędących w zarządzie Lasów Państwowych. II.2.2.1. Przeprowadzanie uzupełniania i aktualizacji planów urządzania lasów niebędących w zarządzie LP. Podkierunek: II.2.3. Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasu oraz programów ochrony przyrody nadleśnictw. II.2.3.1. Zadania wynikające z planów urządzania lasu oraz programów ochrony przyrody nadleśnictw	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zapewnienie ochrony siedlisk, gatunków i ekologicznych funkcji lasów	długoterminowe	pośrednie	brak	brak
II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi						
	wszystkie ekosystemy	Pozytywne: zwiększenie retencji w zlewniach, zmniejszenie zagrożenia związanego z występowaniem deficytu wody	długoterminowe, stałe	bezpośrednie,	brak	brak
	wody	Pozytywne: zmniejszenie odpływu wód co skutkuje zwiększeniem ich zasobów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	brak	brak
Podkierunek: II.3.1. Ochrona przed deficytem wody. II.3.1.1. Realizacja projektów mających na celu zapewnienie odpowiedniej ilości zasobów wodnych na potrzeby ludności i gospodarki. II.3.1.2. Utrzymanie i modernizacja systemów melioracyjnych, w tym urządzeń piętrzących wodę, umożliwiających sterowanie odpływem i zmniejszenie nierównomierności przepływu cieków. II.3.1.3. Poprawa zdolności retencyjnych poprzez ochronę retencji naturalnej, budowę zbiorników retencyjnych raz instalowanie urządzeń regulujących odpływ wód. II.3.1.4. Utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracji szczegółowych.	powierzchnia ziemi, zasoby naturalne	Negatywne: • przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z realizacją inwestycji • powstawanie w danym miejscu nieużytecznych mas ziemnych • wzrost wydobycia surowców budowlanych • powstawanie odpadów budowlanych	długoterminowe, stałe, krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.4., II.5., III.2., III.3., III.4., III.5.	• ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji • racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów)
	krajobraz	Pozytywne/negatywne: poprawa lub pogorszenie walorów krajobrazowych w związku realizacją inwestycji zależnie od rodzaju i sposobu realizacji zadań Pozytywne: poprawa walorów krajobrazowych związanych z wodami w związku z ochroną retencji naturalnej dolin rzecznych	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	brak	• uwzględnienie zasad ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji
	zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna, Natura 2000	Pozytywne: zwiększenie różnorodności biologicznej wskutek zwiększenia retencji naturalnej Pozytywne: poprawa warunków rozwoju roślin	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> • zagrożenie zniszczenia siedlisk zwierząt podczas prowadzenia prac • likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek realizacji inwestycji • przerwanie szlaków migracyjnych zwierząt • płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji • usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji • zagrożenie dla obszarów Natura 2000 	długoterminowe, średnio-termi- nowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.4., II.5., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnianie ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji • wprowadzenie nasadzeń zieleni • odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych • dbałość o zapewnienie ciągłości korytarzy ekologicznych, w tym poprzez projektowanie przeplawek dla ryb przy planowaniu inwestycji hydrotechnicznych • prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt
	ludzie	Pozytywne: zmniejszenie zagrożenia wystąpienia deficytu wody	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
		Negatywne: emisja hałasu i spalin podczas realizacji prac budowlanych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.4., II.5., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji hałasu i spalin
powietrze, klimat	Negatywne: emisja spalin podczas realizacji prac budowlanych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.4., II.5., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji hałasu i spalin 	
Podkierunek: II.3.1. Ochrona przed deficytem wody. II.3.1.5. Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody.	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie ochrony i właściwego użytkowania wody • wzrost świadomości społeczeństwa 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	ekosystemy wodne i od wody zależne	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie zagrożenia związanego z deficytem wód wskutek racjonalizacji gospodarowania wodami • ograniczenia niektórych możliwych skutków związanych z deficytem wody 	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
	woda	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości wód wskutek realizacji zadań związanych z racjonalizacją gospodarowania wodami • eliminacja nieuzasadnionego poboru i wykorzystania wody • poprawa dyspozycyjności zasobów 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
Podkierunek: II.3.2. Ochrona zasobów wód podziemnych. II.3.2.1. Ustanowienie obszarów ochrony słabo izolowanych zbiorników wód podziemnych i stref ochrony ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie.	ludzie	Pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty i ekosystemy	Pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej działalnością człowieka w zakresie korzystania z wód oraz podejmowanych działań mających wpływ na GZWP oraz obszary zasilania wód podziemnych	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
II.3.2.2. Likwidacja nieczynnych ujęć wody.	ludzie	Pozytywne: zmniejszenie zagrożenia wystąpienia zachorowań powodowanych złą jakością wody	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	ekosystemy wodne i od wody zależne	Pozytywne: zmniejszenie zagrożenia zanieczyszczonymi wodami podziemnymi	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
	wody	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie zanieczyszczeniu wód podziemnych • kontrola stanu wód podziemnych poprzez prowadzony monitoring 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
II.4. Ochrona powierzchni ziemi						
II.4.1. Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej oraz doskonalenie doradztwa rolniczego. II.4.7. Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego.	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem • wzrost świadomości społeczeństwa • wzrost produkcji zdrowej żywności 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie ekosystemy	Pozytywne: zmniejszenie zagrożenia oddziaływania zanieczyszczonych gleb i wód	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powierzchnia ziemi, woda	Pozytywne: zmniejszenie zanieczyszczenia gleb i wód przez ograniczenie spływów powierzchniowych z rolnictwa	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
<p>II.4.2. Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych.</p> <p>II.4.4. Budowa urządzeń ograniczających erozję wodną.</p> <p>II.4.8. Stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem.</p>	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem • wzrost świadomości społeczeństwa 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
		Negatywne: emisja hałasu i spalin podczas prac z wykorzystaniem maszyn i pojazdów silnikowych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	brak	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji hałasu i spalin
	wszystkie komponenty i ekosystemy	Pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	powierzchnia ziemi, zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna, Natura 2000, krajobraz	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie bioróżnorodności • poprawa walorów krajobrazowych 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
		Negatywne: płoszenie zwierząt w pobliżu prowadzonych prac	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie prac z wykorzystaniem maszyn i pojazdów silnikowych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt
	powietrze, klimat	Negatywne: emisja hałasu i spalin podczas prac z wykorzystaniem maszyn i pojazdów silnikowych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji spalin
<p>II.4.3. Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom.</p> <p>II.4.5. Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb hydrogenicznych.</p> <p>II.4.6. Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności</p>	ludzie	Pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty i ekosystemy	Pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi						
II.5.1. Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT. II.5.4. Ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych.	ludzie	Pozytywne: • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie właściwego gospodarowania zasobami geologicznymi • wzrost świadomości społeczeństwa	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie ekosystemy	Pozytywne: • zmniejszenie zagrożenia związanego z deficytem wód wskutek racjonalizacji gospodarowania wodami z zasobów podziemnych • ograniczenia niektórych możliwych skutków związanych z deficytem wód z zasobów podziemnych	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
	woda, zasoby naturalne	Pozytywne: • eliminacja nieuzasadnionego poboru wody z zasobów podziemnych • poprawa dyspozycyjności zasobów wód	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
II.5.2. Uzupełnienie rozpoznania zasobów kopaliny w gminie. II.5.5. Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopaliny.	ludzie	Pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	zasoby naturalne	Pozytywne: • poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony • ograniczenie dewastacji złóż zasobów • ograniczenie dewastacji krajobrazu • eliminacja nieuzasadnionej eksploatacji kopaliny • ograniczenia niektórych możliwych skutków związanych z eksploatacją odkrywkową kopaliny	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
II.5.3. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody.	wszystkie komponenty	Pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
	ekosystemy wodne i od wody zależne	Pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego z deficytem wód z zasobów podziemnych wskutek eliminacji nieopomiarowanego poboru wód	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	woda	Pozytywne: poprawa jakości wód podziemnych wskutek realizacji zadań związanych z budową i modernizacją systemów poboru i uzdatniania wody oraz sieci wodociągowych	długoterminowe, stałe	bezpośrednie,	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> poprawa dostępności wody do picia dobrej jakości poprawa stanu zdrowia mieszkańców dzięki poprawie jakości wody pitnej 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
		Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> emisja spalin i hałasu podczas budowy (pojazdy i maszyny budowlane) utrudnienia w ruchu drogowym związane z budową i modernizacją sieci wodociągowych 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.4., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji spalin i hałasu
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000, zasoby naturalne	Pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek poprawy dyspozycyjności wód z zasobów podziemnych	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
		Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> likwidacja i fragmentacja ekosystemów w czasie realizacji inwestycji płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z realizacją inwestycji usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji zagrożenie obszarów Natura 2000 powstawanie odpadów budowlanych wzrost wydobycia surowców budowlanych 	długoterminowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.4., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnianie ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji wprowadzenie nasadzeń zieleni racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni
powietrze, klimat	Negatywne: emisja spalin podczas prac budowlanych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.4., III.2., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji spalin 	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
II.6. Działania związane z ochroną klimatu						
II.6.1. Wycofywanie z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową.	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie ochrony warstwy ozonowej • zmniejszenie zagrożenia promieniowaniem UV-B 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie ekosystemy, rośliny, zwierzęta	Pozytywne: zmniejszenie zagrożenia promieniowaniem UV-B	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
II.6.2. Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej. II.6.3. Zwiększanie efektywności energetycznej gospodarki i ograniczanie zapotrzebowania na energię. II.6.4. Prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający przyrost zasobności drzewostanów (kumulację dwutlenku węgla)	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie gospodarowania energią oraz zasobami energii odnawialnej • wzrost świadomości społeczeństwa • zmniejszenie zagrożenia związanego z ociepleniem klimatu • zmniejszenie zachorowań powodowanych złą jakością powietrza 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty i ekosystemy	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • poprawa skuteczności ochrony środowiska i w efekcie poprawa jego jakości • zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane ograniczeniem zużycia energii oraz zmniejszeniem energetycznego spalania węgla • ograniczenia niektórych możliwych skutków związanych z zanieczyszczeniem powietrza i ociepleniem klimatu 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
II.7. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi II.7.1. Sporządzenie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.	ludzie	Pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne: zmniejszanie antropopresji na środowisko	długoterminowe	bezpośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
PRIORYTET: POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO						
III.1. Ograniczanie środowiskowych zagrożeń dla zdrowia i życia						
Podkierunek: III.1.1. Analizowanie sytuacji dotyczącej stanu zaopatrzenia ludności w wodę do picia o dobrej jakości oraz, w miarę potrzeb, inicjowanie działań naprawczych. III.1.1.1. Monitorowanie i analiza stanu i jakości zaopatrzenia ludności w wodę do picia oraz inicjowanie działań naprawczych.	ludzie	Pozytywne: • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem • zmniejszenie zachorowań powodowanych złą jakością wody	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty	Pozytywne: • poprawa skuteczności ochrony środowiska i w efekcie poprawa jego jakości • ograniczenie presji antropogenicznej na obszary zasilania wód podziemnych spowodowanej działalnością człowieka	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
III.2. Poprawa jakości powietrza						
Podkierunek: III.2.1. Redukcja emisji SO ₂ , NO _x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii. III.2.1.1. Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowa sieci ciepłowniczej. III.2.1.2. Zamiana kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne. III.2.1.3. Instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowa nowoczesnych sieci ciepłowniczych. III.2.1.4. Instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza. III.2.1.5. Rozbudowa sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej). III.2.1.6. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).	wszystkie komponenty i ekosystemy	Pozytywne: • zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane zmniejszeniem spalania węgla oraz stosowaniem wysokosprawnych urządzeń do wytwarzania i przesyłania energii • zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane zmniejszeniem zużycia energii oraz jej strat w systemach przesyłowych	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna, Natura 2000	Pozytywne: • poprawa warunków funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza • poprawa kondycji ekosystemów dzięki poprawie jakości powietrza	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek realizacji prac związanych z rozbudową sieci przesyłowych płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji zagrożenie zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków i nietoperzy podczas termomodernizacji budynków zagrożenie obszarów Natura 2000 wskutek realizacji prac związanych z rozbudową sieci przesyłowych (elektroenergetycznych i gazowych) 	długoterminowe średnioterminowe krótkoterminowe, stałe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnianie ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji nasadzenia zieleni prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt inwentaryzacja budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków oraz nietoperzy przed przystąpieniem do prac termomodernizacyjnych dostosowanie terminu przeprowadzania prac termomodernizacyjnych budynków do okresów lęgowych ptaków stworzenie siedlisk zastępczych (budki lęgowe, skrzynki dla nietoperzy)
	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie zachorowań powodowanych złą jakością powietrza poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek poprawy jakości powietrza 	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
		Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> emisja hałasu i spalin podczas realizacji prac utrudnienia w ruchu związane z budową sieci ciepłowniczych i gazowych 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji hałasu i spalin
	powietrze, klimat	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprawa jakości powietrza, redukcja niskiej emisji 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powierzchnia ziemi, zasoby naturalne	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne do produkcji energii elektrycznej i ciepłej • zmniejszenie wydobycia paliw kopalnych dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na nie • poprawa jakości gleb wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza 	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
		Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> • przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z realizacją prac związanych z rozbudową sieci przesyłowych • powstawanie odpadów budowlanych • wzrost wydobycia surowców budowlanych 	długoterminowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji • racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów)
	woda	Pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
	zabytki, dobra materialne	Pozytywne: zmniejszenie negatywnego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza na obiekty zabytkowe Pozytywne/negatywne: poprawa lub pogorszenie walorów architektonicznych obiektów na skutek termomodernizacji	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie rozwiązań technologicznych zapewniających ochronę cennych elementów architektonicznych
	krajobraz	Pozytywne/negatywne: poprawa lub pogorszenie walorów krajobrazowych w związku z rozbudową sieci przesyłowych zależnie od rodzaju i sposobu realizacji inwestycji Negatywne: pogorszenie walorów krajobrazowych w związku z budową elektrowni wiatrowych	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.3., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie zasad ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji
Podkierunek: III.2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu. III.2.2.1. Modernizacja taboru samochodowego i promocja korzystania z publicznych środków transportu.	powietrze, klimat	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości powietrza wskutek ograniczenia emisji spalin ze środków transportu 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
III.2.2.2. Poprawa jakości dróg i organizacji ruchu kołowego.	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> wzrost efektywności zarządzania środowiskiem wzrost świadomości społeczeństwa poprawa stanu zdrowia dzięki ograniczeniu hałasu i emisji spalin ze środków transportu zmniejszenie zachorowań powodowanych złą jakością powietrza 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	zabytki, dobra materialne	Pozytywne: ograniczenie niszczenia zabytków wskutek ograniczenia emisji spalin ze środków transportu	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
	zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna, Natura 2000	Pozytywne: poprawa funkcjonowania ekosystemów dzięki zmniejszeniu zanieczyszczenia powietrza	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	woda, powierzchnia ziemi	Pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i gleb wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
Podkierunek: III.2.3. Opracowanie gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii. III.2.3.1. Przyjęcie gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	ludzie	Pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie ochrony powietrza i klimatu	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty i ekosystemy	Pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
III.3. Poprawa jakości wód						
III.3.1. Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych. III.3.2. Osiągnięcie wymaganych prawem norm jakości ścieków oczyszczonych. III.3.3. Budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociągowanych. III.3.4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, na których budowa kanalizacji sanitarnej jest nieuzasadniona ekonomicznie. III.3.5. Wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych. III.3.7. Wyposażenie zakładów sektora rolno-	wszystkie ekosystemy	Pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko związanej z nieprawidłową gospodarką ściekową	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wody	Pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań związanych z uporządkowaniem gospodarki ściekowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, Natura 2000,	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb poprawa warunków rozwoju roślin i zwierząt 	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
spożywczego w wysokosprawne oczyszczalnie ścieków. III.3.8. Wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojnicę i płyty obornikowe, stosowanie zasad dobrej praktyki rolniczej.		Negatywne: • likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek realizacji prac związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnych • płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji • usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji • zagrożenie obszarów Natura 2000	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnianie ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji nasadzenia zieleni odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych przewodzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt
	powierzchnia ziemi, krajobraz, zasoby naturalne	Pozytywne: poprawa jakości gleb dzięki ograniczeniu odprowadzania zanieczyszczeń do gruntu	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
		Negatywne: • przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z realizacją inwestycji • powstawanie w danym miejscu nieużytecznych mas ziemnych • powstawanie odpadów budowlanych, • wzrost wydobycia surowców budowlanych	długoterminowe, stałe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów)
	ludzie	Pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców dzięki ograniczeniu odprowadzania zanieczyszczeń do wód i gruntu	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
		Negatywne: • emisja spalin i hałasu podczas budowy (pojazdy i maszyny budowlane) • utrudnienia w ruchu drogowym związane z budową i modernizacją sieci kanalizacyjnych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji hałasu i spalin
powietrze, klimat	Negatywne: emisja spalin podczas budowy (pojazdy i maszyny budowlane)	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.4., III.5.	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji spalin 	
III.3.6. Uruchomienie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodnośrodowiskowym kraju.	ludzie	Pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty	Pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
III.3.9.Utrzymywanie trwałej pokrywy roślinnej i ograniczanie zabudowy strefy brzegowej wód.	ekosystemy wodne	Pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko związanej ze splotami powierzchniowymi zanieczyszczeń	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny,	Pozytywne: zachowanie siedlisk	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	woda	Pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej związanej ze splotami powierzchniowymi zanieczyszczeń do wód	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami						
III.4.1.Zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez rozwój czystych technologii, zmniejszenie materiałochłonności produkcji, zmniejszanie masy opakowań, wydłużenie okresów życia produktów itp. III.4.2.Zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska poprzez doskonalenie systemu preselekcji (objęcie wszystkich wytwórców odpadów komunalnych na terenie gminy systemem selektywnego odbioru odpadów), sortowania i odzysku odpadów komunalnych. III.4.3.Zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska. III.4.4.Rekultywacja składowisk odpadów. III.4.5.Eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów. III.4.6.Utrzymanie i rozwój sprawnego systemu zbierania wraków samochodów i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. III.4.7.Prowadzenie edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawania odpadów, właściwe postępowanie z odpadami, prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie. III.4.8.Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem • wzrost świadomości społeczeństwa • ograniczenie zagrożenia oddziaływań spowodowanych nieprawidłową gospodarką odpadową 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty i ekosystemy	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • poprawa skuteczności ochrony środowiska i w efekcie poprawa jego jakości • ograniczenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprawidłową gospodarką odpadową 	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
III.5. Ograniczenie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych						
<p>Podkierunek: III.5.1. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska.</p> <p>III.5.1.1. Właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej w dokumentach planistycznych.</p> <p>Podkierunek: III.5.6. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo.</p> <p>III.5.6.1. Rozpoznanie i wprowadzenie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo.</p>	ludzie	<p>Pozytywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie ochrony przed hałasem wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym wzrost świadomości społeczeństwa zmniejszenie zagrożenia oddziaływania ponadnormatywnych poziomów hałasu 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty i ekosystemy	<p>Pozytywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawa skuteczności ochrony środowiska ograniczenie presji antropogenicznej na środowisko 	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
<p>Podkierunek: III.5.2. Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartość dopuszczalną i realizacja przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu.</p> <p>III.5.2.1. Realizacja projektów technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu.</p> <p>Podkierunek: III.5.3. Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych.</p> <p>III.5.3.1. Tworzenie stref wolnych od transportu.</p> <p>III.5.3.2. Ograniczenie prędkości ruchu.</p> <p>III.5.3.3. Tworzenie ekranów zadrzewień.</p> <p>III.5.3.4. Budowa ekranów akustycznych.</p> <p>Podkierunek: III.5.4. Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego.</p> <p>III.5.4.1. Budowa obwodnic.</p> <p>III.5.4.2. Poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg.</p> <p>III.5.4.3. Zapewnienie płynności ruchu.</p> <p>Podkierunek: III.5.5. Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych.</p> <p>III.5.5.1. Instalowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych.</p> <p>III.5.5.2. Wymiana na urządzenia o mniejszej emisji hałasu.</p>	ludzie	<p>Pozytywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawa stanu zdrowia dzięki ograniczeniu emisji hałasu <p>Negatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> emisja hałasu i spalin podczas realizacji inwestycji drogowych trudnienia w ruchu drogowym związane z realizacją inwestycji drogowych 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	ludzie	<p>Negatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> emisja hałasu i spalin podczas realizacji inwestycji drogowych trudnienia w ruchu drogowym związane z realizacją inwestycji drogowych 	średnioterminowe chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.4., III.3	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji hałasu i spalin
	powierzchnia ziemi, zasoby naturalne	<p>Negatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową infrastruktury drogowej i ekranów akustycznych powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych w trakcie budowy wzrost wydobycia surowców budowlanych powstawanie odpadów budowlanych zagrożenie zanieczyszczeniem powierzchniowym z dróg 	długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.4., III.3	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) stosowanie zbiorników i urządzeń podczyszczających wody spływające z dróg

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Podkierunek: III.5.7. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych. III.5.7.1. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych.	krajobraz	Pozytywne: poprawa walorów krajobrazowych poprzez tworzenie pasów zadrzewień wzdłuż tras komunikacyjnych	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
		Negatywne: pogorszenie walorów krajobrazowych (w tym krajobrazu kulturowego) w związku z budową infrastruktury drogowej i ekranów akustycznych	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.5., III.2., III.4., III.3	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie ochrony krajobrazu i dziedzictwa kulturowego podczas budowy ekranów akustycznych • ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji • zastosowanie rozwiązań technicznych minimalizujących wpływ na krajobraz • dostosowanie architektury ekranów do otaczającego krajobrazu • maskowanie ekranów przez nasadzenia roślin
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, Natura 2000	Pozytywne: poprawa funkcjonowania ekosystemów dzięki zmniejszeniu oddziaływania zanieczyszczeń powietrza	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
		Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek rozbudowy sieci dróg • przerwanie szlaków migracyjnych zwierząt • zmniejszenie różnorodności biologicznej • zwiększenie śmiertelności ptaków w wyniku kolizji z ekranami • płoszenie zwierząt na terenach i w sąsiedztwie realizacji inwestycji drogowych • usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji • zagrożenie obszarów NATURA 2000 • zagrożenie gatunków spowodowane oddziaływaniem środków do zwalczania gołoledzi • zagrożenie gatunków spowodowane oddziaływaniem substancji niebezpiecznych uwolnionych w wyniku awarii podczas transportu 	długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.3, II.4., II.5., III.2., III.3.	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnianie ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu lokalizacji inwestycji drogowych • prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt • budowa przejść dla zwierząt • umieszczanie na przezroczystych ekranach akustycznych sylwetek ptaków drapieżnych • wprowadzenie nasadzeń zieleni wzdłuż dróg • odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych • stosowanie zbiorników i urządzeń podczyszczających wody spływające z dróg • usprawnienie systemu ratownictwa chemicznego i zarządzania kryzysowego

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Kierunki działań i zadania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	woda	Negatywne: <ul style="list-style-type: none"> • zagrożenie zanieczyszczenia wód spowodowane sływem zanieczyszczeń powstających w wyniku stosowania środków do zwalczania gołoledzi • zagrożenie zanieczyszczenia wód spowodowane sływem substancji niebezpiecznych uwolnionych w wyniku awarii podczas transportu 	długoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	brak	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie zbiorników i urządzeń podczyszczających wody spływające z dróg • usprawnienie systemu ratownictwa chemicznego i zarządzania kryzysowego
	powietrze, klimat	Pozytywne: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wyniku poprawy organizacji ruchu drogowego i jakości dróg	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
		Negatywne: emisja spalin podczas realizacji inwestycji drogowych (pojazdy i maszyny budowlane)	średnioterminowe chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami realizowanymi w ramach działań: II.3, II.4., II.5., III.2, III.3.	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji spalin
	zabytki, dobra materialne	Pozytywne: ograniczenie negatywnego oddziaływania drgań i zanieczyszczeń powietrza w wyniku poprawy jakości dróg i organizacji ruchu drogowego	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku						
III.6.1. Kontynuacja realizacji programu usuwania azbestu.	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem • wzrost świadomości użytkowników substancji chemicznych • ograniczenie wpływu na zdrowie i życie ludzi substancji chemicznych 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty	Pozytywne: poprawa skuteczności ochrony środowiska i w efekcie poprawa jego jakości	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak
III.6.2. Działania edukacyjne dotyczące odpowiedzialnego stosowania chemikaliów i postępowania z ich odpadami oraz propagowanie stosowania produktów z substancji ulegających biodegradacji.	ludzie	Pozytywne: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost efektywności zarządzania środowiskiem • wzrost świadomości społeczeństwa 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	brak	brak
	wszystkie komponenty	Pozytywne: poprawa skuteczności ochrony środowiska i w efekcie poprawa jego jakości	długoterminowe, stałe	pośrednie	brak	brak

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

3.6. Oddziaływanie na zabytki

Zachowane do dziś zabytki Bisztyńka (41 obiektów) stanowią głównie budowle sakralne, takie jak: kościół gotycki z XIV wieku, kościół renesansowy wybudowany w XVIII wieku. Ponadto, cennym obiektem zabytkowym jest Brama Lidzbarska stanowiąca część murów obronnych z przełomu XV i XVI wieku. Zabytki na terenach wiejskich gminy to przede wszystkim obiekty sakralne.

Z uwagi na fakt, że w chwili obecnej nie można określić lokalizacji i zakresu wszystkich zadań inwestycyjnych związanych z realizacją „Programu...”, oraz brak jest dokładnych danych przestrzennych w odniesieniu do zabytków archeologicznych, nie jest możliwe wykonanie dokładnej analizy oddziaływania. Analiza taka będzie wykonana dla każdego przedsięwzięcia inwestycyjnego na etapie uzyskiwania stosownych decyzji administracyjnych określających warunki realizacji danego przedsięwzięcia lub też zezwalających na jego realizację.

Analiza ogólnych zapisów „Programu...” wykazała, że realizacja działań będzie miała generalnie pozytywny wpływ na zabytki. W szczególności wpływ ten związany jest z oddziaływaniami pośrednimi wynikającymi z zakładanej poprawy jakości powietrza. Będzie on dotyczyć głównie zabytków architektonicznych.

Ponieważ na obecnym etapie nie są znane szczegółowe zamierzenia, nie można również wykluczyć wystąpienia oddziaływań zarówno o charakterze pozytywnym jak i negatywnym. Dotyczy to w szczególności zadań, które będą realizowane w ramach działań II.3. II.4., II.5., III.2., III.3., III.4., III.5. Biorąc jednak pod uwagę obowiązujące przepisy, w szczególności ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. nr 162. poz. 1568, z późn. zm.), jak również ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199. poz. 1227 z późn. zm.), która również uwzględnia konieczność ochrony zabytków i dóbr kultury, rozważania w zakresie oddziaływań negatywnych mają w dużej mierze charakter teoretyczny. Biorąc również pod uwagę zakres ewentualnych oddziaływań pozytywnych należy ocenić, że generalnie oddziaływanie „Programu...” na zabytki będzie miało charakter pozytywny.

3.7. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja zapisów „Programu...” w odniesieniu do oddziaływań na dobra materialne może być rozpatrywana z kilku punktów widzenia. Z jednej strony, konieczne będzie poniesienie znacznych kosztów na jego realizację, co powodować będzie znaczne obciążenie budżetów administracji samorządowej, państwowej, podmiotów gospodarczych. Z drugiej strony jednym z głównym priorytetów „Programu...” jest poprawa jakości środowiska, co w efekcie przynieść może korzyści oszczędności z tytułu poprawy stanu zdrowia mieszkańców lub też zwiększenia wartości pewnych nieruchomości.

Z punktu widzenia mieszkańca oddziaływanie może mieć analogiczny charakter (konieczne będzie poczynienie pewnych inwestycji, które w efekcie przynieść mogą w układzie długookresowym korzyści) – przykładem jest termomodernizacja budynków.

Niektóre działania uwzględnione w „Programie...” mogą wywierać wymierny wpływ na dobra materialne, np. uwzględnienie w studiach oraz planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska, gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej. Działania podejmowane na mocy opracowanych dokumentów jak również w ramach poszczególnych działań, realnie będą przekładały się na sposoby gospodarowania na danych terenach, a w efekcie na dobra materialne.

Biorąc pod uwagę wieloaspektowy charakter tego zagadnienia, jak również ogólny charakter „Programu...”, nie można stwierdzić, które elementy przeważą (czy większe będą korzyści czy też koszty).

3.8. Wpływ realizacji „Programu...” na stan sanitarno- higieniczny gminy i zdrowie ludzi

Realizacja „Programu...” przyczyni się przede wszystkim do poprawy kondycji zdrowotnej mieszkańców gminy poprzez zmniejszenie wpływu związanego z działalnością człowieka na środowisko.

W związku z realizacją zadań „Programu...” należy się spodziewać:

- Ograniczenia emisji zanieczyszczeń z dużych źródeł oraz emisji niskiej. Do poprawy jakości powietrza mogą się także przyczynić wdrożenia nowoczesnych technologii i proekologicznych sposobów produkcji w przemysłach tradycyjnych. Zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych sprzyja modernizacja i przebudowa dróg, a zwłaszcza budowa obwodnic umożliwiających wyprowadzenie ruchu tranzytowego z zabudowy miejskiej. Istotne dla poprawy jakości powietrza będą działania nastawione na modernizację taboru samochodowego. Ograniczeniu emisji służyć będzie także wspieranie produkcji energii opartej na źródłach odnawialnych oraz zwiększenie efektywności energetycznej. Pośrednio na zachowanie warunków oczyszczania powietrza wpłyną działania nastawione na ochronę przyrody.
- Zmniejszenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego poprzez: tworzenie stref wolnych od transportu głównie w osiedlach mieszkaniowych, budowę ekranów akustycznych, modernizację i przebudowę ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu. Budowa ścieżek rowerowych na terenach zurbanizowanych przyczyni się również do poprawy klimatu akustycznego. Do zmniejszenia oddziaływania nadmiernego hałasu instalacyjnego służą działania nastawione na stosowanie urządzeń o mniejszej emisji hałasu oraz zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn i linii technologicznych. Właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej zapobiegnie przed zabudową mieszkaniową terenów w sąsiedztwie tras komunikacyjnych oraz pogarszaniu się warunków zamieszkiwania.
Lokalne i krótkotrwałe *pogorszenie jakości powietrza* oraz *zwiększona emisja hałasu* może wystąpić podczas prowadzonych prac budowlanych.
- Poprawy jakości wód podziemnych ujmowanych do spożycia. Służyć temu będą bezpośrednio działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wynikające z realizacji kierunków działań: II.3. i III.3. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody spowoduje zwiększenie dostępności dobrej jakości wód dostarczanych do spożycia. W miarę rozbudowy sieci wodociągowej likwidacji ulegną również indywidualne ujęcia (studnie) w szczególności znajdujące się na obszarach podatnych na zanieczyszczenia z powierzchni ziemi. Realizacja działań (III.3.)

mających na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej, m.in. budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych, rozbudowa sieci kanalizacyjnych, doprowadzi do odprowadzania ścieków oczyszczonych spełniających wymagane prawem normy. Ponadto przewidziane są działania mające na celu ograniczenie zagrożenia m.in.: spływami powierzchniowymi z terenów rolniczych i zurbanizowanych, zrzutami ścieków z obszarów nieobjętych kanalizacją. Działania te zmniejszają pierwotne i wtórne zanieczyszczenie wód oraz ograniczają zagrożenie bakteriologiczne. Dobra jakość wód powierzchniowych przyczyni się również do zaspokajania potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych społeczeństwa związanych z wodą.

- Ograniczenia środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia w ramach kierunku działań III.1.

Powyższe przykłady pokazują, że projektowane w programie kierunki działań w sposób bezpośredni lub pośredni wpłyną na poprawę kondycji zdrowotnej mieszkańców gminy.

3.9. Skutki dla środowiska w przypadku zaniechania realizacji programu

Niepodjęcie działań przewidzianych w „Programie...” mogłoby doprowadzić do stopniowego pogarszania ogólnego stanu środowiska i osłabiania bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców. Reakcja poszczególnych komponentów środowiska na trwanie stanu obecnego byłaby uzależniona od charakteru i siły zagrożeń, opisanych w treści „Programu...”, a także od stopnia szczegółowości przepisów ustawowych.

Biorąc pod uwagę ogólnie dobry stan środowiska w gminie, a także stosunkowo niewielką powierzchnię obszarów zdegradowanych, nieznaczne pogorszenie niektórych walorów środowiskowych mieściłoby się w granicach dopuszczonych przez aktualnie obowiązujące prawo. Jednak zachowanie i poprawa stanu środowiska będzie uzależniona m.in. od podejmowania działań na szczeblu gminnym. W głównej mierze dotyczy to decyzji związanych z planowaniem przestrzennym oraz merytorycznej poprawności ocen oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko, uwzględniających w pełnym zakresie zagadnienia ochrony przyrody, krajobrazu i warunków życia mieszkańców.

Zgodna z harmonogramem realizacja „Programu...” będzie możliwa przy pełnym zaangażowaniu beneficjentów w pozyskanie środków finansowych i ich optymalne, z punktu widzenia korzyści środowiskowych, wykorzystanie.

Niektóre potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji „Programu...” przedstawiono poniżej:

- pogarszanie się jakości wód i ich stanu sanitarnego, wynikające m.in. z dopływu niedostatecznie oczyszczanych ścieków,
- wzrost zanieczyszczenia powietrza i natężenia hałasu, w szczególności na obszarach zurbanizowanych,
- degradacja gleb i krajobrazu, m.in. w wyniku niedostatecznej kontroli nad zagospodarowaniem przestrzennym,
- utrata różnorodności biologicznej, poprzez niepodejmowanie wielu działań ograniczających zagrożenia dla przyrody lub przywracających ją do właściwego stanu,
- wzrost zagrożeń ze strony substancji chemicznych i odpadów.

Jeżeli działania „Programu...” nie zostaną wdrożone, mogą pojawić się negatywne trendy środowiskowe, a stan środowiska może się pogarszać.

4. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ POTENCJALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Realizacja działań „Programu...” będzie się wiązać nie tylko z osiągnięciem zamierzonych celów, ale także ze skutkami w środowisku. W niniejszej prognozie wyodrębniono projekty przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w „Programie...”, które mogą powodować znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (także na jego integralność), a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Rodzaj i zakres tych oddziaływań zostały opisane w „Matrycy środowiskowych oddziaływań realizacji działań zaplanowanych w Programie...” (Tabela 4).

Znaczące oddziaływania i skutki środowiskowe mogą się wiązać z przedsięwzięciami inwestycyjnymi planowanymi w ramach kierunków działań:

- II.3. „Racjonalne gospodarowanie zasobami wody”,
- II.5. „Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi”,
- III.2. „Poprawa jakości powietrza”,
- III.3. „Poprawa jakości wód”
- III.5. „Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych”.

Skala oddziaływań na środowisko będzie zmienna w zależności od rodzaju, wielkości, etapu i lokalizacji przedsięwzięcia. Niekorzystne oddziaływania związane z realizacją przedsięwzięć o znaczących oddziaływaniach na środowisko z poszczególnych kierunków działań będą miały w większości charakter krótkoterminowy i będą występować w czasie budowy lub modernizacji obiektów i urządzeń (działań inwestycyjnych). Charakter długoterminowych oddziaływań będą miały nowobudowane przedsięwzięcia, z których podczas eksploatacji będą emitowane zanieczyszczenia do środowiska np.: ścieki, zanieczyszczenia powietrza, hałas. Jednakże w wyniku realizacji tych przedsięwzięć zostanie rozwiązanych wiele zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz zostaną uzyskane efekty ekologiczne.

Zestawienie sposobów zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań związanych z realizacją Programu przedstawiono w „Matrycy środowiskowych oddziaływań realizacji działań zaplanowanych w Programie...” (Tabela 4). Podstawowe z nich to:

- uwzględnianie zasad ochrony wartości przyrodniczych przy planowaniu i realizacji inwestycji,
- uwzględnianie zasad ochrony krajobrazu,
- ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji,
- racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów),
- wprowadzenie nasadzeń zieleni,
- odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych,
- dbałość o zapewnienie ciągłości korytarzy ekologicznych, w tym poprzez projektowanie przepławek dla ryb przy planowaniu inwestycji hydrotechnicznych,
- prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt,
- sprawne przeprowadzenie prac,
- zastosowanie nowoczesnego sprzętu o ograniczonej emisji hałasu i spalin.

5. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Działania planowane w „Programie...” do realizacji mają bezpośredni lub pośredni pozytywny wpływ na środowisko. W chwili obecnej planowane działania nie są wystarczająco szczegółowe, aby można było proponować rozwiązania alternatywne.

Natomiast przy realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać np.: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne.

W przypadku wszystkich przedsięwzięć rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina i Miasto Bisztynek graniczy wyłącznie z gminami krajowymi. Jednak nawiązanie współpracy przygranicznej w zakresie projektów ochrony środowiska może mieć miejsce w ramach euroregionów. Euroregiony to obszary transgraniczne, w ramach których prowadzona jest współpraca między jednostkami reprezentującymi regiony dwóch lub więcej państw (jednostki samorządu terytorialnego). Każdy z nich jest powoływany na podstawie prawa wewnętrznego danego państwa. Celem euroregionów jest rozwój współpracy gospodarczej, rozbudowa infrastruktury, ochrona środowiska, turystyka i działalność kulturalno-edukacyjna. Cały obszar powiatu bartoszyckiego wchodzi w skład Euroregionu „Bałtyk”. Działa on na obszarze: Danii, Szwecji, Łotwy, Litwy, Rosji i Polski. Miasto i Gmina Bisztynek jest członkiem Stowarzyszenia Gmin RP Euroregionu „Bałtyk”.

Realizacja działań zapisanych w „Programie...” nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych. Żadne z planowanych działań nie stanowi zagrożenia dla stanu środowiska i bezpieczeństwa mieszkańców innych państw, w szczególności Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej.

Przewiduje się, że realizacja „Programu...” przyniesie pozytywne skutki w kontekście międzynarodowym. Należą do nich m.in.:

- poprawa jakości wód granicznych (w szczególności rzeki Łyny),
- zmniejszenie ładunku biogenów docierającego do Bałtyku,
- redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego,
- właściwe zagospodarowanie korytarzy ekologicznych, łączących centra o znaczeniu międzynarodowym.

7. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU „PROGRAMU...” ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

7.1. Dostęp do informacji i udział społeczeństwa

Prawo ochrony środowiska gwarantuje dostęp społeczeństwa do informacji o stanie środowiska. Szczegółowo sprawę dostępu do informacji reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst pierwotny Dz.U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn.zm.).

Zapisy „Programu...” uwzględniają realizację zadań związanych z dostępem społeczeństwa do informacji o środowisku przede wszystkim poprzez zapewnienie udziału społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.

7.2. Struktura organizacyjna w zakresie realizacji programu ochrony środowiska

Większość z zaplanowanych działań będzie realizowana przez samorząd gminy, najczęściej za pośrednictwem Urzędu Miejskiego lub jednostek organizacyjnych gminy. W ramach realizacji niniejszego programu, powiat będzie pełnił rolę ciała doradczego i/lub koordynatora przy realizacji zaplanowanych działań.

Struktura organizacyjna realizacji programu została stworzona w oparciu o Urząd Miejski w Bisztyнку. Spośród pracowników Urzędu została wyznaczona osoba, która pełni funkcję koordynatora d/s realizacji programu ochrony środowiska (w ramach dotychczasowych obowiązków). Koordynator gminny wchodzi w skład powiatowego zespołu d/s realizacji programów ochrony środowiska.

Zespół odbywa regularne spotkania (nie rzadziej, niż raz na rok), na których omawia realizację poszczególnych zadań programu oraz sygnalizuje ewentualne problemy. Spotkania takie służą wymianie doświadczeń. W zależności od potrzeb, w zebraniach zespołu uczestniczą przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za realizację pozostałych zadań programu (Lasów Państwowych, ODR-ów, szkół, przedsiębiorców, rolników, organizacji pozarządowych, itd.).

Koordynator gminny czuwa nad prawidłową realizacją zadań realizowanych przez gminę lub jej jednostki organizacyjne oraz monitoruje realizację programu. Koordynator gminny jest zobowiązany do:

- kontaktów z instytucjami szczebla powiatowego, regionalnego i krajowego podczas realizacji zadań koordynowanych przez te instytucje.
- kontaktów z osobami trzecimi, których współpraca będzie niezbędna przy realizacji programu (np. nauczyciele, firmy zewnętrzne realizujące prace zlecone przez gminę w ramach realizacji programu, itp.),
- uczestniczenia w spotkaniach zespołu d/s realizacji programów,

7.3. Procedury kontroli

Zgodnie z wymogiem art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, Burmistrz Bisztynka będzie co 2 lata dokonywać oceny realizacji programu i przygotowywać raporty z wykonania programu. Raporty te będą przedstawione Radzie Miejskiej.

Ocena realizacji programu będzie zawierać:

- kontrolę zgodności wykonania zadań wyszczególnionych w niniejszym programie z harmonogramem realizacji programu na lata 2012-2015;
- ocenę realizacji celów i działań określonych w programie opartą na wskaźnikach realizacji programu.

Jednak, aby w pełni zabezpieczyć zgodną z planem realizację zadań, gminny koordynator d/s realizacji programu będzie dokonywał okresowej kontroli realizacji. Koordynator będzie gromadził informacje dotyczące poszczególnych zadań realizowanych przez samorząd i jego jednostki organizacyjne. Informacje będą w szczególności dotyczyć wydatkowanych środków i/lub efektów zrealizowanych działań. Ponadto, koordynator będzie gromadził informacje od pozostałych instytucji, odpowiedzialnych za wdrażanie zadań programu. Uzyskane informacje będą przez gminnego koordynatora zapisywane w formie krótkich raportów. Koordynator będzie porównywał zebrane informacje z założeniami niniejszego programu oraz ze wskaźnikami realizacji programu.

W razie znaczących opóźnień w realizacji programu, gminny koordynator będzie informował o tym fakcie oraz o przyczynach opóźnień Burmistrza, a ten – w miarę możliwości – podejmie stosowne działania.

Ocena realizacji programu zostanie sporządzona na podstawie informacji zgromadzonych przez koordynatora gminnego.

7.4. Wskaźniki realizacji programu

Tabela 5 przedstawia wskaźniki realizacji celów przyjęte w „Programie...”, wraz z terminami ich osiągnięcia.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek.

Tabela 5 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek

Cele	Wskaźniki	Jednostka miary	Planowana wartość wskaźnika na koniec okresu	Źródło informacji o wskaźnikach
PRIORYTET I: Działania systemowe				
Uwzględnianie zagadnień ochrony środowiska we wszystkich aspektach funkcjonowania społeczeństwa, administracji i gospodarki	Liczba dokumentów poddanych strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko	szt.	≥1	Urząd Miejski
	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych w latach 2012-2015	szt.	≥4	Urząd Miejski
PRIORYTET II: Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych				
Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych	Liczba nasadzeń drzew (poza lasami) w okresie 2012-2015	szt.	≥100	GUS
	Rezerwy	ha	≥333,3	GUS
	Obszary chronionego krajobrazu	ha	≥1 594,0	GUS
	Lesistość	% pow. gminy	≥10,6	GUS
	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 odbiorcę	m ³ /rok	≤32,6	GUS
	Roczna liczba przekroczeń standardów sanitarnych wody wodociągowej	szt	≤1	PSSE
	Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych	% powierzchni użytków rolnych	≤40%	GUS, OSCh-R
PRIORYTET III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego				
Wysoka jakość wszystkich komponentów środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących OZE	szt.	≥1	Urząd Miejski
	Stężenie zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w oczyszczalniach komunalnych	mg/l pon. 2 000 RLM	BZT ₅ – 40 ChZT – 150 zawiesina – 50 azot ogólny – 30 fosfor ogólny – 5	Eksploatator oczyszczalni ścieków
		mg/l 2000-15 000 RLM	BZT ₅ – 25 ChZT – 125 zawiesina – 35 azot ogólny – 15 fosfor ogólny – 2	
	Ludność korzystająca z kanalizacji	% ogółu ludności	≥47,7%	GUS
	Ilość zebranych odpadów komunalnych	tys. Mg/rok	≥0,78	GUS
	Liczba budynków mieszkalnych objęta zbiórką odpadów komunalnych	szt.	≥569	GUS
	Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	% liczby punktów pomiarowych	100%	WIOŚ, PMŚ

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

7.5. Procedury weryfikacji programu

Zgodnie z art. 17 ust. 1 i art. 14 ust. 2 prawa ochrony środowiska gminne programy ochrony środowiska powinny być sporządzane na 4 lata z uwzględnieniem perspektywy na kolejne 4 lata. Tak więc najpóźniej w 2015 roku zostaną podjęte prace nad aktualizacją „Programu

ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek” na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do 2023 r.

Aktualizacja będzie uwzględniać wyniki ocen realizacji programu, zawarte w raporcie przygotowanym przez Burmistrza.

Niezależnie od obowiązkowej aktualizacji, „Program ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek” będzie mógł być weryfikowany w miarę uściślenia i zwiększania zakresu dostępnych danych. Weryfikacji w pierwszym rzędzie mogą zostać poddane aktualne wskaźniki realizacji zadań programu.

Konieczność weryfikacji programu będzie zgłaszana Burmistrzowi przez gminnego koordynatora d/s realizacji programu. Zweryfikowana wersja programu zostanie poddana takiej samej procedurze uchwalania, jak wersja niniejsza.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

„Prognoza oddziaływania na środowisko dla *Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019*” została opracowana w odniesieniu do wymagań ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz. 1227). Ponadto „Prognoza...” uwzględnia wymagania prawne ochrony środowiska Unii Europejskiej zapisane w odpowiednich dokumentach Wspólnoty Europejskiej.

Przedmiotem prognozy, określanej również jako **strategiczna ocena oddziaływania na środowisko**, jest projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”.

Zakres merytoryczny prognozy wynika z przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, natomiast metoda opracowania prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynikają z charakteru i zapisów dokumentu poddawanego ocenie (projekt „Programu...”).

Projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” zawiera w szczególności:

- charakterystykę Gminy i Miasta Bisztynek oraz obecnego stanu środowiska w gminie (zasobów, jakości, działań systemowych),
- opis narzędzi i instrumentów realizacji programu wraz z opisem uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów założonych do osiągnięcia przez realizację działań zaplanowanych w „Programie...”, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.
- cele ekologiczne;

- priorytety ekologiczne;
- poziomy celów długoterminowych;
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
- opis metod kontroli wdrażania programu.

W wyniku analizy przeprowadzonej i przedstawionej w „Prognozie...” można stwierdzić, że:

1. Stan ogólny środowiska w gminie, w tym w szczególności: przyrody, wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi, powietrza, jest w chwili obecnej dobry, chociaż w niektórych komponentach środowiska i na niektórych obszarach występują problemy.
2. Realizacja zadań „Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” doprowadzi do osiągnięcia **skutecznej ochrony zasobów i dobrej jakości środowiska w Gminie i Mieście Bisztynek**, poprzez stopniowe eliminowanie problemów.
3. Działania, które będą podjęte w ramach realizacji „Programu...” zaplanowano w trzech grupach o największym znaczeniu dla środowiska: działania systemowe, ochrona zasobów naturalnych oraz poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
4. Realizacja zadań „Programu ...” wpłynie na zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zagadnień związanych ze środowiskiem i jego ochroną.
5. Realizacja zadań „Programu ...” doprowadzi do:
  - Skuteczniejszej ochrony przyrody, zachowania bogactwa występujących gatunków roślin i zwierząt.
  - Poprawy jakości wód.
  - Poprawy jakości powietrza atmosferycznego.
  - Zmniejszenia poziomu hałasu.
  - Utrzymania bezpiecznego poziomu promieniowania elektromagnetycznego.
  - Poprawy gospodarki odpadami.
  - Skuteczniejszej ochrony zasobów naturalnych (kopalin, wód podziemnych).
  - Skuteczniejszej ochrony przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, związanymi np. z obecnością substancji chemicznych w środowisku.Ogólnie, realizacja zadań „Programu ...” doprowadzi do zmniejszenia wpływu związanego z działalnością człowieka na środowisko.
6. Realizacja zadań „Programu ...” na terenie Gminy i Miasta Bisztynek przyniesie pozytywny efekt zarówno w przypadku zdrowia ludzi, jak i cennych obszarów przyrodniczych, m.in. obszarów Natura 2000.
7. Możliwe negatywne oddziaływanie realizacji zadań „Programu...” na środowisko może się wiązać z przedsięwzięciami inwestycyjnymi planowanymi w ramach kierunków działań:
  - II.3. „Racjonalne gospodarowanie zasobami wody”,
  - II.5. „Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi”,
  - III.2. „Poprawa jakości powietrza”,
  - III.3. „Poprawa jakości wód”

- III.5. „Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych”.
Niekorzystne oddziaływania będą miały w większości charakter krótkoterminowy i będą występować w czasie budowy lub modernizacji obiektów i urządzeń. Charakter długoterminowych oddziaływań będą miały nowobudowane przedsięwzięcia, z których podczas eksploatacji będą emitowane zanieczyszczenia do środowiska np.: ścieki, zanieczyszczenia powietrza, hałas. Jednakże w wyniku realizacji tych przedsięwzięć zostanie rozwiązanych wiele zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz zostaną uzyskane pozytywne efekty ekologiczne.
8. Podstawowe sposoby, które zostaną zastosowane w celu zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań związanych z realizacją działań „Programu...”, to:
- uwzględnianie zasad ochrony środowiska już podczas planowania oraz w trakcie realizacji inwestycji,
  - uwzględnianie zasad ochrony krajobrazu,
  - ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji,
  - racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów),
  - w przypadku konieczności wycięcia drzew lub krzewów na terenie prowadzonej inwestycji, odpowiednia liczba drzew i krzewów zostanie posadzona w innym miejscu,
  - odtwarzanie siedlisk roślin i zwierząt w miejscach zastępczych,
  - dbałość o zapewnienie ciągłości korytarzy ekologicznych, tzn. szlaków, którymi wędrują zwierzęta, w tym poprzez projektowanie przepławek dla ryb przy planowaniu inwestycji hydrotechnicznych,
  - prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt,
  - sprawne przeprowadzenie prac,
  - zastosowanie nowoczesnego sprzętu budowlanego – cichszego i ze sprawnym systemem oczyszczania spalin.
9. Realizacja zadań „Programu...”, w tym postęp prac oraz uzyskane efekty, będzie odpowiednio kontrolowana przez Urząd Miejskiego. Nadzorowanie pozwoli na szybkie reagowanie w przypadku wystąpienia ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko w trakcie realizacji działań.